

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI KATHOLIKUS KÉPES HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON TIZENHAT OLDAL TERJEDELEMBEN.

Előfizetési ára a magyar birodalomban és Ausztriában
Egy évre 4 kor., félévre 2 kor., negyedévre 1 kor.
Egyes szám ára 8 fil., vidéken 10 fillér.

Szerkeszti **BUDAY ALADÁR.**
A **PÁZMÁNEUM** nyomda és irodalmi vállalat kiadása
Budapest, VIII., Mária-utca 11.

A német birodalom államaiba egész évre 5 kor.
Európa egyéb államaiba és Amerikába egész évre 7 kor.
Hirdetések alku szerinti árban.

November 30 nap	Római naptár	Róm. evang.	Gör. kath. naptár	Gör. kath. evangelium	Nap		Nap hossza	C	Hold		Hold- vált.
					kél	nyug.			kél	nyug.	
30 Vasárnap	András ap.	Lukács	17 Naz. Gergely	Lukács	7 12	3 54	8 42	☾	7 9	4 31	Ujhold 30-án éjjel 3 ó. 5 p.
1 Dec. Hétfő	Elig pk.	(XXI. 24-33.)	18 Plató vt.	(VIII. 40-56.)	13	54	41	☾	8 0	5 18	
2 Kedd	Bibiána sz.		19 Abdiás pr.		14	53	39	☾	8 46	6 9	
3 Szerda	Xav. Ferencz	Jelek lesznek	20 Dek. Gergely	Jairus	15	53	38	☾	9 26	7 3	
4 Csütörtök	Borbála sz.	a	21 B. A. felajánl.	leánya fölkel	16	52	36	☾	10 3	8 1	
5 Péntek	Sabbas ap.	napban.	22 Filemon ap.	halottaiból.	17	52	35	☾	10 36	9 1	
6 Szombat	Miklós pk.		23 Amfilok		18	12	34	☾	11 5	10 2	

Mi készül?

Keresztény pártunk csak egy van az országgyűlésen s ez a néppárt. A néppártnak keresztény jellege magyarázza azt, hogy mi első sorban és legbehatóbban vele foglalkozunk. És mert elfogulatlanul nézzük őt, azért nem csak a jó oldalait látjuk és emlegetjük, hanem észreveszszük és megírjuk a hibáit is. Ezt az utóbbit ne vegye tőlünk rossz néven senki. Nem az a legjobb apa, akiből csak dicséret jut a fiának. Így, aki a néppártot a maga igazában meg akarja ismerni, nem elégedhetik meg a néppárti hivatalos napi és heti lap dicséreteivel (azokat azért iratják meg olcsón és nyomtatják ki drága ezreken, hogy mellettük hangulatot csináljanak.) De nem is fordulhat a kóser liberális lapokhoz, mert azok meg telve vannak vak gyűlölettel, mikor a néppártról irnak. A mi tollunkat elfogulatlanul csak az igazság és a haza érdeke vezérli. Akkor is, mikor a néppártról irunk. Ellenőrizük őket, nehogy — szótlanul — ostobaságot kövessenek el, ami elvégre a legokosabb gyülekezetből is kitelik. Személyeket azonban nem bántottunk soha, nem is fogunk kipelengérezni soha.

Régen járja a hír, hogy a néppárt keresi azt az utat, mely őt kormányra segítené. Ennek hirtelenében csak egy módja volna: a fuzió. Nincs abban semmi csunyaság. Ha a néppárt keresztény elveinek diadalával tud bevonulni a kormánypártba és ott azontul elsőrangú harczosa tud lenni a katolikus egyház jogainak — ez örvendetes és dicséretre méltó. Nekünk bizonyára csak hasznunk lenne rajta. De —!

De ne kelljen a katolikus egyháznak e védelméért és előnyéért cserébe áldozatul adni a haza érdekeit! Mert akkor elveszítjük a réven, amit nyerünk a vámon. A hazátlan népnek a hite se állandó. Ám mért van az, hogy mindannyian, kik a jövő politikájával is foglalkozunk, kevésbé merünk bizni a néppárt hazafiságában? a hazáért való áldozatkészségében? Van erre okunk egynél több, de leginkább a gróf Zichy János elnökük minapi beszédje miatt, melyet lapunkban kétszer is megbeszélés tárgyává tettünk, és a melyre eddig nincs határozott válaszuk. Hacsak a hallgatást nem akarjuk válasznak elfogadni. Hanem arra még talán ráérünk.

Mások azonban sietnek cikkünkre felelni. Így Matlekovics Sándor volt államtitkár röpiratot irt, melyben *egy kormányképes ellenzék* szervezését sürgeti (Széchenyi-pártnak akarja elneveztetni.) Annak magjául a *néppártot* gondolja legalkalmasabbnak.

Így épül ki a néppárt aranyhidja. Kicsoda Magyarországon kormányképes? Csak az, aki Ausztriát inkább akarja istápolni, mint hazánkat és nemzeti érdekeinket. Alig három hete, hogy Zichy János gróf elhagoztatta az emlékezetes szavakat: „Az Ausztriával való kiegyezés kérdésében bennünket (t. i. a néppártot) csak egy szempont vezet és fog vezetni és ez a monarchia érdeke és csak a monarchiai érdekek keretén belül a magyar terület (?) érdeke.” Így mondotta. És ime! rövid három hét múlva máris tollat ragad a liberális tábor egyik oszlopos tagja és kihirdeti országnak-világnak, hogy

a néppárt kormányképes! Mert Magyarországon az a kormányképes, aki *csak Ausztria keretén belül ismeri el a magyar terület érdekeit!*

Ime, amitől a Magyar Néplap félt, az következett. A néppártot ölelgetni kezdik, puszirozni kezdik és megbocsájtják neki katolikus-féle multját is, mert inkább huz Ausztriához, mint hazájához. Zichyék ezzel kormányra jutni remélnék és az uralkodó liberalizmus már is elismeri, az ő kormányképeségüket.

Ennek az elismerésnek ára lesz. És ez az ár a mi szeretett honunk legyen? Ár ehhez a mi drága függetlenségünk legyen? Ára ennek a mi ezeréves önállóságunk legyen? Magyarok! Nem sokaljátok ezt az árt? Amit szent István után szent László kivivott: *magyarrá tette a kereszténységete hazában*, azt éppen „katolikus“ czégér alatt el kelljen veszítenünk?

Kérdés-kérdésre tódul e dologban. Határozatlanek vagyunk a feleletadásban. Bármelyik kezemet vágják el, egyformán fáj. A mi eszménk: *katholikus önálló haza! és diadalmas magyar katolicizmus!* A kettő egyformán. Bármelyiket dobni veszendőbe, egyformán koldulni mehetnénk. *Ne adjuk egyiket se!* Akárki kéri, ne adjuk! Katolikusok és magyarok maradjunk! Fogyjunk el, törjünk össze ha kell. De a legutolsó ember, ki megmarad, mondhassa el: „Magam vagyok, de magyar vagyok és katolikus vagyok és szolga nem voltam soha!“

Sziveskedjék naptárainkra megrendeléseket gyűjteni!

A száz éves Nemzeti Múzeum.

Szerdán, eme hónap 26-án volt száz esztendeje annak, hogy Széchenyi Ferencz gróf megvetette alapját a magyar Nemzeti Múzeumnak.

Enek emlékezetére lelkes ünnepet rendeztek a fővárosban. A jubláris ünnepély a múzeum kertjében folyt le és ott, ez alkalommal történt meg az alapító Széchenyi Ferencz szobrának leleplezése.

Az ünnepélyre az ország minden vidékéről jöttek küldöttségek, a különböző közművelődési intézetek képviselőiben. Sőt Bécsből is eljött vendégül néhány nagy tudós.

A királyt József Ágost főherczeg képviselte.

Az ünnepély a volt főrendiház nagytermében kezdődött. A budai dalárda a „Király-hymnust“ énekelte. Ezután Wlassics miniszter tartott megnyitóbeszédet. Fejérpataky László dr. a könyvtár igazgatója üdvözölte a külföldi vendégeket, majd bemutatta a jubláris érmekeket és könyveket. Most Szalay Imre igazgató olvasott fel egy történeti tanulmányt, végül megkoszorúzták József nádor szobrát s budai dalárda

a Hymnust énekelte. Az ünneplő gyülekezet erre József Ágost főherczeggel lement a kertbe, a hol leleplezték Széchenyi Ferencz szobrát, mely alkalommal Kollányi Ferencz jaáki apát mondta el az ünnepi beszéet. Befejezésül a szózatot énekeltek.

Mai számunkban egyik képünk a szobor leleplezését ábrázolja, a másik képen látható, a mint József Ágost főherczeg a múzeum lépcsőjén ünnepiesen fogadják.

POLITIKAI VILÁG.

Íródeák dala a mult hétről.

Ujra megpenditem lantom s diktum-faktum
Énekemnek tárgya Széll lesz, meg a paktum...
Hej, de megszorult a mi fő-miniszterünk!
Nem tudom, sirjunk-e rajta, vagy ne vessünk.

Mikor nemrégiben odafönt Bécsben volt,
Az orra előtt ott becsapták az ajtót,
Mindjárt megértette jó lovag Széll Kálmán,
Hogy itt neki többé keresete nincs mán.

Mert csakis az lehet jó magyar miniszter,
Kit a bécsi udvar igazgat és kedvel...
És Széll azt akarja, hogy őt ott kegyeljék,
Belőle miniszter máskor is kiteljék...

Köpenyegfordítás, elvtagadás nem árt,
Csak segítsen rajta az a „gyüölt“ — néppárt!
Mert hát a néppártra egykor nagy jövő vár,
Tél után tavasz jön, azután meg a nyár...

Van Széllnek esze... ő bizony el nem vesz,
Mert ha most megbukik, hát majd néppárti lesz...
Ugy-e, ugy-e, milyen pompás história?
Ilyet se tapasztalt tán még emberfia!

Ez a szó hát: paktum, — mást nem jelent csak ezt
Széll vámon szedi be, mit a réven elveszt...
Csak hadd mesterkdjék! ki tudja, majd mit nyer?
Annyi igaz, hogy már nagyon is sokat mer.

De semmi, semmi sem történik hiában:
Lesz Széll az, mi nem volt miniszter korában;
Kitelik belőle tán majd mint néppárti: —
Egy jó katolikus s hűséges hazafi!

Krónika a hétről.

Nagy az adó.

Már az állami háztartás tulzásai olyan adóval nyomják a polgárságot, melyet az alig bír meg, e mellé azonban még a községek is hatalmas pótagóval sorakoznak. Így Nagyvárad 1903-iki költségvetésében a pótagót *37 százalékban*, Sopron városában pláne *64 százalékban* állapították meg. Ez pedig onnan ered, hogy a közigazgatás telítve vágyon holmi hiábavalóságokkal, mik persze nemcsak pénzbe, hanem temérdek időpocsékolásába is kerülnek a polgárságnak. — Sopron város közgyűlésén nevezetes határozatot hoztak, midőn a Fertő-tó lecsapolása ellen nyilatkoztak és kimondották, hogy csatlakoznak ahhoz a mozgalomhoz, melyet ez irányban Batthyány Tivadar gróf indított.

Elhunyt képviselő.

Balogh László nagyszalontai képviselő e hó elején váratlanul meghalt. Balogh 1896 óta tagja az országgyűlésnek és a függetlenségi pártnak. A megüresedett kerület új választásáról már intézkedett Apponyi gróf.

Felső-Muzsla és Nagybecskerek.

Minapában hirül adtuk, hogy Felső-Muzsla telep, mely kezdetétől Nagybecskerekhez tartozott, most önálló községi szervezettel különválasztották. A nagybecskerekieknek nem tetszik az elválás, mert az rájuk több terhet ró és fölemeli a pótdát. Tehát küldöttséget menesztettek a belügyi és földmivélsügyi miniszterekhez, hogy Felső-Muzslát hozzájuk visszacsatolják. A miniszterek — mint már szokták — biztatgatással bocsájtották el a küldöttséget, a helyett, hogy végérvényes válaszszal megnyugtatták volna a kedélyeket.

Az olasz bor vizsgálata.

A magyar kormány szigorú rendeletet adott ki, mely szerint az olasz származású borokat behozáskor szigorúan meg kell vizsgálni. Ezt a szigorú rendeletet most felfüggesztették, mert az olasz kormány erélyesen felszólalt ellene. Az olasz kormány erélyességét értjük, — de nem értjük a magyar kormány engedékenységét. Ha volt rá oka, hogy a rendeletet kibocsássa, kérdezzük: megszűnt most már az az ok? Avagy pusztá félelemből vonták vissza ezt az okos és jogos rendeletet? Mióta olyan ijedős a magyar ember? (Visszhang: Nem a magyar ember ijedős, hanem csak a magyar kormány!)

*

Uj formájú fuzió.

Bécsben tudtára adták Széll Kálmánnak, hogy napjai megszámlálvák a miniszterelnöki széken. Azt is meghallatták előtte, hogy utódjául már ki is van szemelve — az elődje. Széll erre azt hangoztatja bárati körben, hogy Bánffy Dezsővel egy pártban nem marad meg, hanem átmegy az ellenzékre és ott új kormányképes ellenzék fog alakítani, melynek — ha bizonyos kérdéseket köcsönösen tisztázni fognak — a mostani hatvanhetes ellenzéki párt lenne a gerince. Ő és őt követő társai az új pártban kiméltlen harczot indítanak a leendő kormány ellen; erre kötelezi őt és Apponyit adott szavuk. Mert az bizonyos, hogy Bánffy még rosszabb kiegészítést is hajlandó megcsinálni, mint Széll.

Eddig a hir. A milyen meglepő, olyan valószínű. Kicsit furcsa lesz Széll Kálmánt a néppártban látni, de majd megszokjuk. Hiszen az utját már egyengetik is a szemünk előtt, mint azt mai vezércikkünk megírja. Széll is, meg a néppárt is abban bizik, hogy ez a társas-ellenzék egy évi erős harcz után legyüri Bánffy-t és hadát, aztán átvehetik az ország kormányát ketten együtt.

Az illavai választás.

Kubinyi György örökéért a néppárt és a liberálisok törekszenek. Amannak báró Kaas Ivor, ennek Sipeky Sándor a jelöltje. A választás napja nincs még kitűzve. Pedig ettől függne minden. Ha mihamarább megejtik a választást, akkor az illavai tótok — bár *kelletlenül, mert nem katolikus* — győzelemhez juttatják a bárót, de ha késik a választás napja, akkor egészen a liberálisok javára dől el a koczka.

A tápéi mandátum.

A tápéi kerületnek meghagyták választói jogát — a kormány közbenjárása folytán. Tápé hálás. Tápé nem késik soká, hogy háláját lerójjá. Tápé egyhangulag kormánypárti jelöltet fog megválasztani. Tápé-nak Rohonczy Gedeon lesz a képviselője. Rohonczy politikai multja szeplőtelen: soha sem volt más ő, mint — kormánypárti. Tápén most nincs ellenzék! Tápé most kormánypárti. Tápé hálás!

Az olasz bor miatt.

Az olasz borvám-klauzula miatt újabb ellenfele támad a hazai szőlőmivelőknek Franciaország képében. A francia lapok ugyanis előre hirt adnak a politikusaik azon törekvéséről, hogy *ha föl nem mondjuk az olasz szerződést*, akkor Franciaország vagy kivívja magának is ugyanazon kedvezményeket 1904-re, vagy boszuvámokkal sujtja a mi czikkeinket. Így függ össze az olasz borvám-klauzula egész közgazdasági életünkkel és összes külföldi szerződéseinkkel. Pedig semmi szükségünk rá, hogy az olasz bort hazánkba olcsóbb vámmal szállithassák. Mert a dolog így áll: A gyengébb fajtájú magyar borok erősebb magyar borokkal házasítva nagyon jól elviselik a szárazföldi szállítást. Tengeren való szállításra még így sem valók. Tehát mese az egész, amit az olasz bor javító hatásáról kitaláltak.

ORSZÁGGYÜLÉS.

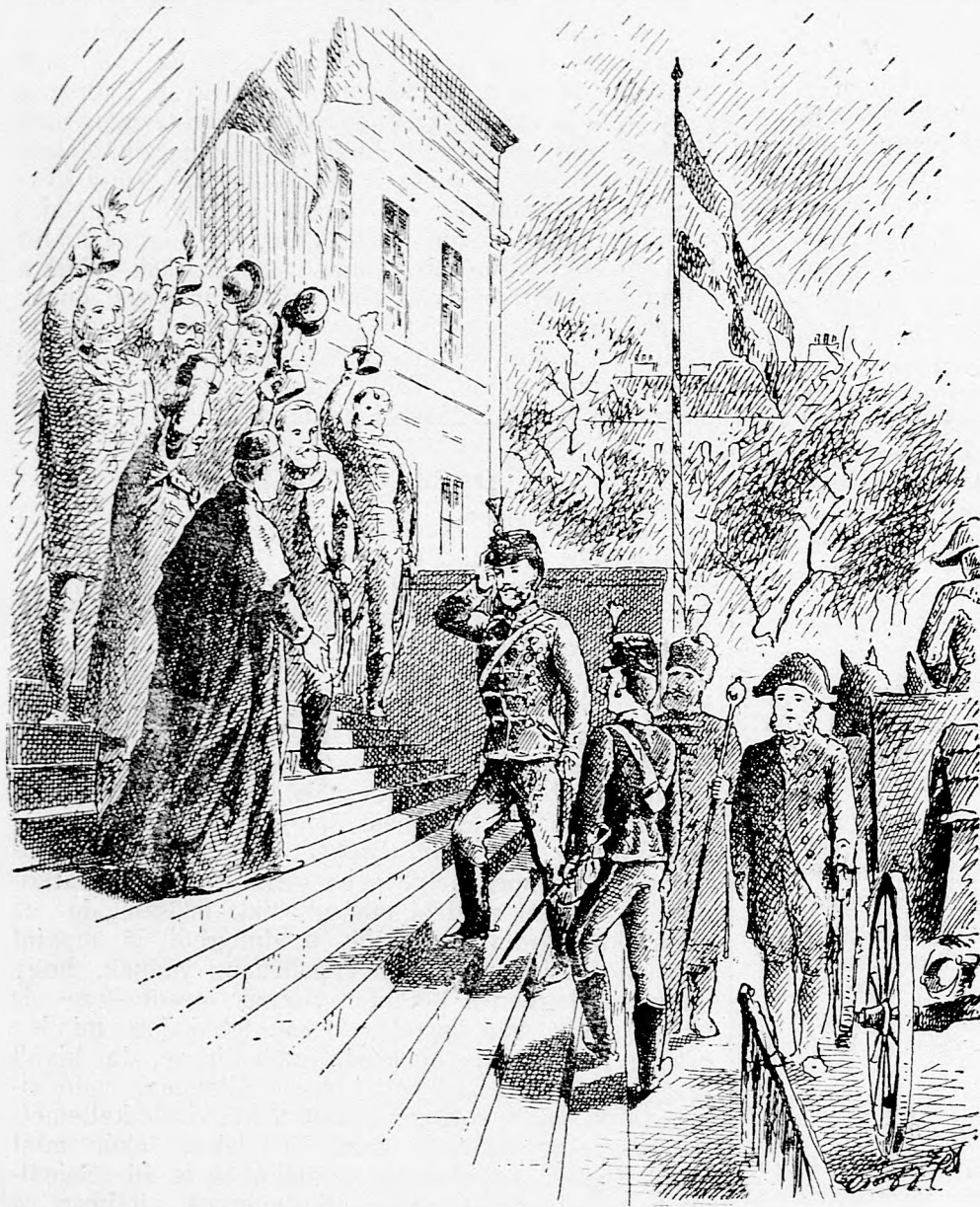
A Nessi Pál képviselő ügyéből fontos alkotmánykérdés fejlődött ki. Széll Kálmán kész mindent elkövetni, hogy ezt a kérdést levétesse a napirendről még mielőtt a Ház e tárgyban egyáltalán határozatot hozhatna. Ennek két módja volna. Egyik az, hogy a honvédségi kerületi parancsnokság visszavonja a Nessi ellen kiadott idézést azzal a megokolással, hogy nem volt tudomása Nessi képviselőségéről. A másik az, hogy a honvédelmi miniszter felsőbb rendelettel beszünteti a becsületügyi eljárást, mert ő kiderítette azt a tényállást, hogy Nessit Kolozsvárott a *rendőrség nem bántalmazta*, a Szózat éneklése miatt pedig nincs helye a becsületbiróság beavatkozásának. E két módról tanácskoztak erősen, de az ellenzékiek nem hajlandók e dologból is megint paktumot csinálni, hanem éppen azon vannak, hogy határozat legyen a kéthetes vitának eredménye és ebben nekik van igazuk. A mentelmi jog minden ország parlamentjének legdrágább kincse, de kivált Magyarországon, hol egy idegen állammal való viszonyaink miatt sokszor juthat a képviselő kellemetlen helyzetbe, ha akár mint tartalékos, akár mint szabadságolt, a hadsereg kötelékében is áll. Sajnálunk kell, hogy az ilyen alkotmányos vitákban a néppárt sohasem áll ki a sikra és ezzel csak újabb tápot ad ama vádra, hogy nem elég nemzeti, nem elég hazafias, hanem folyton Bécs felé sandit.

A pénteki ülés lefolyása egyébként a következő:

Mínthogy a tervezett paktumnak hire eljárt, a két első szónok tartózkodóan beszélt, *Krasznay* Ferencz a képviselőház szuverén jogára hivatkozva, zaklatásnak nevezi a Nessi ellen megindított eljárást és a kisebbségi javaslatot ajánlja elfogadásra. *Visontai* Soma pedig azt kívánja, hogy ezen eset alkalmából a mentelmi jogról új törvényt hozzanak. A Gott erhalte elleni tüntetésekért pedig senkit sem lehet felelősségre vonni, mert nincs egyetlen olyan betű

sem a törvényeinkben, mely annak a dalnak tiszteletére kötelezne.

Harmadik szónok volt *Eötvös* Károly. Szenvedélyesen és nagy erővel beszélt. Nessit magasztalta eljárásáért, mert a Hymnust még magának a királynak is tisztelettel kell végighallgatni. A Gotterhaltét Magyarországra és a magyar hadseregére rákényszeríteni akarni csunya törekvés. A katonának sem kell egyéb és több jellem, mint a polgárnak. De igenis az kell, hogy ha jó katona akar lenni, legyen először becsületes magyar. A király pedig adózzék tisztelettel a magyar nemzeti önérzetnek, érzelemnek

és fájdalomnak. *Eötvös* beszéde végén a szélsőbal egyszerre a Hymnust kezdte énekelni.

Ezután fölállott a honvédelmi miniszter és arra akarta a képviselőket rábeszélni, hogy ne csak Magyarországra legyenek tekintettel, hanem a monarchia többi provinciájára is.

E durva alkotmány sértésre (többi provincia! mintha hazánk is csak provincia volna a monarchiában!) felzúdult a Ház. Azt kiáltották *Fejérváry* felé, hogy örülség amit beszél, szégyen és gyalázat, hogy a honvédség minisztere még azt sem tudja, miféle hivatalban ül.

Eötvös Károly pedig hangsúlyozta, hogy azoknak, akik ebben a Házban helyet foglalnak, csak Magyarországra szabad tekintettel lenniök és ha másra

is tekintettel lesznek, akkor árulói lesznek a hazának.

Fejérváry homlokáig pirult e kemény szóra, de nem felelt semmit.

Ülés végén *Rakovszky* István ismert indulatosságával interpellálta meg a miniszterelnököt amiatt, hogy az illavai kerületben állítólag nem engedte meg *Ernszt* Sándor képviselőnek egy főszolgabíró, hogy a néphez szólhasson.

A miniszterelnök kimutatta, hogy a főszolgabíró törvényesen járt el, mert a népgyűléseken mindig be kell jelenteni a szónokokat és *Ernszt* ezt elmulasztotta.

Hát miért nem teszi meg azt, amit minden munkásember tud már, hogy tenni kell? Miért nem teszi? — Azért nem teszi, mert a néppártnak szüksége van az ilyen mondvasinált sérelmekre, hogy aztán siránkozhasson „üldözések” miatt, mik őt érik. Eszünkbe jut itt az a kis mese, a vásott fiúról, kit — ha apja elverte — anyja cukorral békitgetett. Vajjon ki lehet a néppártnak az a balga anyja, aki az ilyen pityergéseket cukorral csititgatja? Aligha lakik az a monarchia magyar felében!

Szombaton, 1902. november 22-én.

A szabadelvűek szép kijelentéssel tarkították a politikánk történelmét; azt mondták: „Föltétlenül a kisebbségi vélemény helyeslik, mégis kénytelenek ellenkezőleg szavazni, amiért az ellenzék *Fejérváryt* személyében is megtámadta.” Nos? Még egypár ilyen kijelentés és torkig vagyunk a parlamentáris kormányformával! Ha a Házban nem a vélemények, hanem a személyek kényszeríthetik a képviselőket szavazatukra, akkor az egész parlamentárizmusnak jó éjszakát! És ezt még nyíltan ki is jelentik.

Az ülés első szónoka *Reich* Aladár volt. A képviselőknek testi szabadsága nem elég, hanem fontosabb a lelki szabadsága, ez volt beszédjének magva. Nessit pártolta tehát.

Hódossy Imre vállalkozott rá, hogy a rossz ügynek jó védelmezője legyen; de annyi ellentmondásra talált beszéde elején, hogy elkeseredetten leült.

Barabás Béla vette át a szót, az a *Barabás*, a ki *Tiszát* megbuktatta Nagyváradon. Erős szónok és nagyeszű ember. Röviden beszélt a Nessi érdekében, aztán bejelentette, hogy *Bakó* József képviselő mentelmi jogát is megsértette a Balatoni Halászati Részvénytársaság, midőn fenyegetéssel akarta kényszeríteni, hogy igazítsa ki a lapokban azt a beszédet, melyet a múlt héten a balatonparti keresztény halászmesterek érdekében mondott, melyre olvasóink legutolsó számunkból emlékezhetnek. *Barabás* azzal fejezte be tartalmas beszédét, hogy becsületszavára

fogadta, miszerint mindenütt, ahol a király megjele-
nik, tüntetni fog a Gotterhalte ellen.

Ezt a becsületszót a függetlenségi párt egy
hangulag utána mondta.

Hétfőn, 1092. november 24-én.

Csendes mederben folyt tovább a Nessi ügyé-
nek vitája. *Ballagi Géza* védelmébe vette Bihar
tábornokot, hogy helyesen járt el, mikor az idézést
kiadta. Ezzel a mentelmi jogon sérelem nem esett.

— *Kubik Béla* hangoztatta, hogy a kormánypárton
többien szeretnének felszólalni, de a miniszterelnök
leparancsolta őket. (A mi igaz
is.) Panaszodik, hogy vele is
kicsinylően bántak az ezredé-
ben, mikor tartalékos tiszt volt
és éppen csak azért, mert ugyan-
akkor ellenzéki képviselő is volt.
Más több képviselőtől is hal-
lotta a panaszt, hogy nem mer-
nek katonai ügyekben szólani a
Házban, mert még tartalékosok.
A honvédelmi miniszter terrori-
zálni akarja a tiszt-képviselő-
ket a jelen dologgal, azért
csatlakozik a kisebbség véle-
ményéhez. Ugyanahhoz csatla-
kozott *Zbóray Miklós* is; és még
Beöthy Ákos, akik tartalmas be-
szédben indokolták álláspontjuk-
at. Utóbbi kivált az angol par-
lamentti élettől vett példákat.

Nyegre László kormánypárti
ellenben a többség véleményé-
hez csatlakozott, valamint *Simonyi*
Semadam Sándor is a néppárt-
ból. *Thaly Kálmán* a Gotterhalte
ellen szól és elmondja, hogy azt
az üdvözlő táviratot, melyet a
kecskeméti jogászok küldtek a
függetlenségi párnak a Gotter-
halte iránt tanusított eljárás he-
lyeslésére, nem kézbesítették,
mert így végződött: „Le a hóhér-
nótával!” *Pap Zoltán* azon hirt
mondja el a Ház tudomására,
hogy Budapestről ment a ren-
delet Kolozsvárra, mely Nessi
főljelentését megparancsolta.

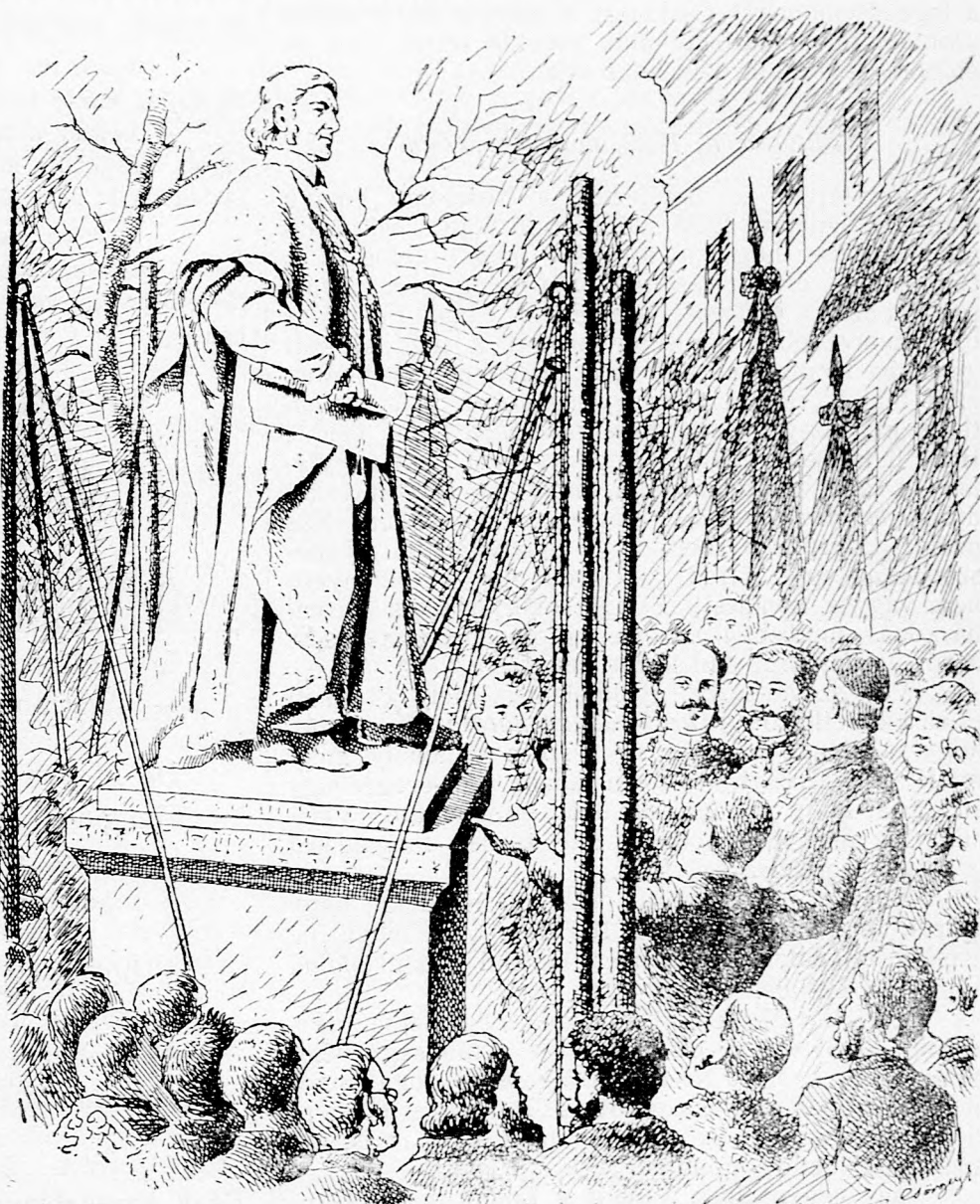
Fejérváry erre kijelenti,
hogy ő ebben az ügyben nem
rendelt semmit.

Kedden, 1902. november 25-én.

Két felszólalás tette érdekessé a képviselőház
keddi ülését. Az elsőt *Vázsonyi Vilmostól* hallottuk,
a kinek használt az a lecke, mit a múlt télen ka-
pott. Nem szájhősködött, nem henczegett, hanem
iparkodott okosan és megfontoltan szólni. Azzal
kezdte beszédét, hogy ezt a fontos és kiható köz-
jogi vitát itt a miniszterelnöknek kellene vezetni,
nem pedig egy katoná-miniszternek. A mentelmi
jognak ne legyen határa, mert ha a fegyelmi eljárást
kivonják a mentelmi jog köréből, akkor a főrendek,
az ott helyet foglaló aktív katonák és papok soha-
sem lehetnének biztonságban a kormánnyal szem-
ben. A mentelmi jog fontossága éppen akkor derül
ki, amikor hatóságok tulkapása ellen kell megvédeni
a törvényhozókat.

A másik fontos felszólalás a *Bartha Miklóse*
volt, akinek nagy tehetségénél és alapos készültse-
génél fogva sikerült olyan megoldást találni, melynek
elfogadásával sem a Ház tekintélye és elsőbbsége
nem csorbul, sem a katonai hatóság nem sértődik
meg. És ez abban áll: A honvédkerületi parancsnok-
ság a becsületügyi eljárás előtt mindig tegyen lépé-
seket a mentelmi jog felfüggesztése iránt, ha azt
képviselő ellen kell indítani. És ezt tegye meg a
Nessi Pál esetében is. Hyen értelemben határozati
javaslatot is nyújt be.

Bartha beszéde után a képviselők csoportokba

verődve tárgyalták az új indítványt és maga *Fejér-
váry* is hajlandó azt elfogadni. Csupán azért nem
nyilatkozott rögtön ily értelemben, mert a vita már
nagyon elmérgesedett; tehát hosszabb megfontolásra
van szüksége.

Szerdán, 1902. november 26-án.

E napon a képviselőház nem tartott ülést, mert
aznap volt száz éve, hogy gróf *Széchenyi Ferencz*
megalapította a Nemzeti Muzeumot. Illendőnek tar-
tották, hogy e napon a törvényhozás is ünnepeljen.
Igaz is. De más öntudatos nemzetek parlamentje nem
ugy ünnepelné az ilyen emlékezetes napot, hogy
egyszerűen szünetel, mint a kisedővők szoktak,
hanem tart egy **impozáns diszgyűlést**, melyen a

lament legelőkelőbb szónoka hatalmas beszédben emlékeznek meg azon áldozatkész nagy hazánkfíáról, aki az egész nemzetet tudta maga iránt hálára kötelezni. Es hálát adna az isteni Gondviselésnek, hogy ilyen férfiakat is teremtett a nemzet ölében.

Mondom így cselekedett volna más öntudatos nép parlamentje, mely még súlyt helyez a művelődésre és az erényekre. Nemzetünk vezető osztályának mélyre sülyedt voltát misem bizonyítja kirívóbban, minthogy nagyjainktól minden tiszteletet megtagad. Tetszelegven magának: „Minek emlékeztessenek én a nagyokra? Ha majd azokat elfeledik, én látszom a legnagyobbak?” Csakhogy a magyar nép sohasem szokta elfeledni azokat, akik vele jót tettek, akik őt előbbre segítették a haladás útján.

Csütörtökön, 1902. november 27-én.

Folytatták és befejezték a Nessi-ügy hosszú mentelmi vitáját. Első szónok volt Ráth Endre, aki fölpanaszolta, hogy a kormány még e dologból is pártkérdést csinált és így ez a dolog preczedenst fog képezni a hadsereg szemében. Utána Fejérváry báró honvédelmi miniszter szólott a nála szokott goromba modorban. Ugy leczkérteti a parlamentet, mint tanító a rakoncátlan gyermekeket. Pl. azt jelentette ki, hogy ő csak *előzékenységből* hajol meg a Ház határozata előtt. Apponyi gróf volt kénytelen őt arra figyelmeztetni, hogy a Ház intézkedései *minden hatóság* meghajolni kénytelen. Más példa: Ugron Gábor egy helyreigazító közbeszólására így felelt: „Ugron ur véleményére nem vagyok kíváncsi!” És így folyt tovább a gorombáskodás, miközben a Gotterhaltét védelmezte és az aradi vertanukról emlékezett meg.

Volt szavai közt egy kijelentés, mely jól esett és ez a következő: *Az uralkodónak határozott akarata*, hogy találjanak a hadsereg részére valamely megfelelő új jelvényt, mely a közös hadseregére úgy alkalmas, hogy minden oldalról elfogadható. Valamint sok más most fölpanaszolt kérdés megoldását is szíven horeozza a felség.

Fejérváry beszédére csak az a felelet, hogy igazuk volt azoknak, kik 1867-ben attól féltek, ha esetleg valamikor katona fog kerülni a honvédelmi miniszteri székbe.

Most következett a szavazás, még pedig névszerint, arról vajjon elfogadtatik-e a többségi vélemény, mely szerint Nessi Pál mentelmi joga nincs megsértve? *Igennel* szavazott 170, nemmel 65 képviselő, távolmeradt 213, köztük még olyanok is, kik tüzes beszédet is mondtak.

Ülés végén Boda Vilmos a fiumei borkereskedők sérelméről interpellált.

Pénteken irományok és elnöki jelentések elintézése után megtartották a zárt ülést, melyben az új országház apróbb berendezéseit és az ülésterem bajait beszélték meg.

Szombaton folytatták az indemnitás vitáját, melyhez Eötvös Károly kezd meg újra a szónok sorát.

Röppentyük Bálint gazdánk fejéből.

— Hallottam a „hóhér-hymnust” emlegetni, de sohasem tudtam, hogy miféle nótá lehet az. Egyszer aztán meghallom, hogy a „Gotterhalté.” Hát már csak azt mondom, jobb nevet csakugyan nem adhattak volna neki.

— Milyen jó világ van Szerbiában! Alig hogy bemutatkozott egy új kormány, már az első napon megbukott. De ott nem is gazdagodhatnak meg a miniszterek.

— Az osztrák képviselőházban kezdenek a dolgok javulni. A múlt héten nem székeket és asztalokat, hanem csak mázsás gorombaságokat vagdostak az osztrák képviselők egymás fejéhez.

— Magyarország igazságügyminisztere hőiesen megvédelmezte a — katonaság igazságát. Nem sokáig védelmezi már. De bár azt is elmondhatnók róla, hogy az ország igazságát megvédelmezte.

— Nessi Pál is fölvitte a honvédfőhadnagyiságig, de vajjon mikor lesz belőle honvédelmi miniszter?

— Bezzeg a csongrádiak, akiktől elvették a választó jogot, búsulnak mostanában. Busulhatnak is. Négy esztendőn át nem fognak most potyára ehetni-ihatni!

— Mert én úgy gondolom, hogy a csongrádiak sohse bánnák, hogy képviselőjük nincs, csak választás (paprikás meg jó bor!) volna minden fertályban egy!

Terjesszék a „Magyar Néplapot!”

Az enyhülés dalaiból.

II.

A boldogságról ritkán álmodom,
Hisz fájdalomtól áll egész napom...
Igy aztán mindig bal-lábbal kelek
— Azt mondják rám az emberek...

De hisz' a boldogságnak birtoka
Halandó kézbe el nem jut soha...
Csak ott, a hol a méla hold ragyog,
A menny honába' vannak boldogok.

A boldogság, miként a drágakő
Keserves munka árán jó elő:
Az ember, hogyha nem keres, kutat,
Sohsem talál az égbe majd utat...

Stimicz József.

Csak keresztényektől vegyetek pénzt kölcsön!

Az örvény.

— A Magyar Néplap eredeti tárczája. —

Mikor Csillag Borcsa végig ment a falun, mint a páva, s illentgette billentgette magát akár csak a barázdabillegető, bizony sok legénynek megakadt rajta a szeme, pedig csak a Dohányos gazda cselédje volt.

Az okosabbak fejüket csóváltgatták:

— Ugyan honnan telhetik neki az a selyem pántlika, drága ruha s nyikorgós kordován csizma? Mikor tudja mindenki, hogy negyven forint a fizetése, meg egy fejkendő.

Már akárki mit beszél, nagyon kényes lány volt a mi Borcsánk. Szerette magát fitogtatni a világ előtt, sokat adott a szépségére, mit még emelni vélt a pirosítóval.

— Hagy bolonduljanak utánam, szokta mondani. Ha cseléd lány vagyok is, de különb vagyok a telkes lányoknál. Megmondta ezt Gábor is. Igaz, hogy csak szolgálégény, de olyan huszár volt, hogy nem volt párja. Meg is nézik őt is a faluban. Akár hány módos lány nem adná sokért, ha szót válthatna vele. Hogy egy kissé csapodár, meg olykor-olykor mélyebben néz az üveg fenekére. Sebaj! Azért dolgozik, hogy igyék.

Az öreg Csillagné épp ezért hasztalan intette a leányát:

— Borcsa, Borcsa, ne higgy a csábitónak. Rossz annak még a zuzája is. Várj csak, várj, szépíted magad mint a páva, de az Isten házát elkerülsz. Ugy élsz mint a pogány. Elkerülsz a misét, de ott vagy minden táncmulatságban. Csak valahogy egykor nagyon el ne essél.

De ilyenkor még Borcsának állott feljebb.

— Sohsem féltsen engem anyám. Van nekem magamhoz való eszem. Ugy élem a világot, a mint legjobban esik. Most mulatok, öregségemre meg imádkozom.

— Jó, jó! — szolt a szegény öreg — csak ne sirj azután hamarabb, mint gondolnád.

Egyszer aztán Borcsa, mintha valami változás történt volna rajta. A kényességből nem engedett ugyan, de az arczára valami felhő ült.

Ez a felhő mindjobban elborult, mikor az a világszaló Gábor egy reggel ott hagyta faképnél a falut, azt mondják beállt kovácsnak a hatodik határba. Ügyet sem vetett többé Borcsára.

A változást hamar észrevették a falusiak. Itt is sugtak, ott is sugtak. Legtöbb volt a kárörvendő, annál kevesebb a szánakozó. Egyedül az öreg Csillagné sirt egész éjjeleken. Isten tudja miért.

*

Éjjel van, sötét éjjel. Seholy egy csillag az égen. Csak a szél zugása rezgeti az ablakokat. Ugyan ki az az éjjeli kísértet, ki lopva suhan a trágyagödör felé, valami csomagot szorongatva a kezében. Meg-meg áll, a csomagot kibontja s átszorít valamit erősen kezével.

— Nem akar meghalni, — hörgi a hiena. — Pedig te nem lehetsz a szégyenem.

És jobban megszorítja az áldozatot, mely épp most adta ki végső sóhaját. Isten, a ki a felhős sötét égen is átlátsz, hova lett villámod, mely lesújtja a gyilkos anyát?

Talán a lelkiismeret szólalt meg, mert a sötét alak sietve vág gödröt a trágya tövében és kétségbeesett arcczal temeti be áldozatát. S a másik pillanatban eltűnik mint az alvilág lakója.

Lassan, lassan kipirkad a hajnal, a nap aranyos sugarát szétterjeszti jókra és gonoszokra, megvilágítja azt a sirt is, melyet egy gonosz anya ásott gyermekének. Megvilágítja, hogy minden arra járó-kelő lássa azt a kis kezét, mely bosszuért látszik mutatni az ég felé, mit elfeledett betakarni a szivtelen anya.

Még jól fenn sem volt a nap, mikor egy falu állta körül a kis halottat, kit egy misére menő anyóka fedezett fel.

Hol van a tigris, hol van a vadállat, de ez ennél is rosszabb, mert az is védi kölkeit.

Mig a nép zugása tölti be a léget, Borcsa meg-rezzen a lármára. Talán elfusson, meneküljön? Nem, így elárulhatná magát. Marad. A mikor majd lecsendesedik. S ő tovább élheti világát.

Délben már tudja a szolgabíró, tudják az orvosok, a csendőrök. Most jön az egész deputáció. A kis halottat felbontják. A szakvélemény: élt 3 óráig, meg lett fojtva.

Hol a gyilkos? Keressétek.

— Ezt a kendőt ki ismeri? — kérde a vizsgálóbíró. Ebbe volt betakarva.

Az öreg Csillagné állt legközelebb, egyszerre csak elordítja magát:

— Fogjátok meg, verjétek vasra az istentelent. Nem, nem bírom nézni tovább a halottat. Borcsa! gyilkos lettél. Átkozott légy! Vigyétek.

Az emberek össze néznek Igaz lehet. Csillag Borcsa állj elő. Igazságot mond-e anyád? De nem, nem kell modanod sem. Reszkető tested, halovány arcod elárul mindent. A lelkiismeretnél igazabb bíróninesen e világon.

— Dobd el a pirosítót, zárd el jól a selyem pántlikákat. Nem lesz arra sokáig szükség. Nyujtsd ki gömbölyü karjaidat, hogy illeszszék rád a vasat. Most légy kényes szépségedre.

Mig egy kis csapat a temető szélébe siet, hogy valahol a garádba elföldeljék a kis hullát, azalatt szuronyok közt viszik a gyilkost, hogy megérezze az igazságszolgáltatás kezét.

*

Csillag Borcsát nem látta többé senki a faluban, talán el is felednék őt egészen, ha nem járna köztük házról-házra az elméjében meghibbant szegény öreg Csillagné, ki minden leánynak ezt mondja:

Ne légy kényes, ne légy büszke, többet járd a templomba, mint a tánczba. Gyere gyünk koszorut a kis unokám sirjára...

Szokoly István.

UJDONSÁGOK.

A király állapota. Bécsben rossz hírek vannak elterjedve a király hogylétéről. Ezek a hírek azonban tulzattak. A király reumás fájdalmi a hideg napokban ismét megújultak, ezért az orvosok szobába rendelték őt és kenő kurát tanácsoltak neki. A kurát ő felsége meg is kezdte. Ugyanazt a kenőt hívták hozzá, ki boldogult Erzsébet királynét is kezelte.

Tüntetés a kereskedelmi miniszterium előtt. A budapesti péksegédek nagyon furcsa módját választották annak, hogy kivánságuk teljesítését kivívják. Kivánságuk: a pékműhelyekben való gyors elhelyezésük javítása és a vasárnap éjjeli teljes munkaszünet. A kivánság méltányos, de a keresztülvitelhez nagyon sután fogtak hozzá. Bizottságot küldöttek a kereskedelmi miniszterhez, hogy ettől kérjék a segítséget. Ez helyes lett volna, de már az izgága „czokilista“ stikli volt, hogy a „bizottság“ több száz főnyi néptömeeggel kísértette magát a kereskedelmi miniszterium elé, ami nem ment se simán, se rendben. Természetes, hogy a miniszter nem fogadta a „bizottságot.“ Erre a tömeg még jobban nekivadult, lármázott, fenyegetőzött, miglen a rendőrség szétkergette. Annyi bizonyos, hogy tisztességes, jószándéku munkások ilyen nem cselekesznek. Ez az Izraelek és Jakabok módja, amelynek sohasem volt, de nem is lehet jó vége.

Három-háromnapos államfogház. Baján Schuller József városi tisztviselő és Vágó Ferencz mérnök a nyáron összeszólalkoztak, azután pedig lovagiaskodtak. Adázul dühöngthettek egymás ellen, mert a lovagiaskodásnál előbb pisztoly szerepelt, amivel semmi baj sem történt, utóbb kardra mentek. Kilencszer csaptak össze és megint nem történt semmi hiba. A bajai bíróság a minap tárgyalta az esetet és a hősök fejére egyenkint háromnapos államfogházat mért. Ám mi ez ahhoz az ádáz dühhöz képest, amelylyel egymás életére törtek? Szerény véleményünk szerint a tettesekre minden egyes összecsapásért legalább 14 napi államfogházat, összesen két évi börtönt kellett volna kiszabni.

Bolondok egymásközt. A győri közkórházban közös cellában tartották Páp István és Mujzer Lajos csendes bolondokat. Páp István összetörődött társával. Páp fölkapta a cella egyetlen berendezési tárgyát, a bádóg ivópoharat s úgy fejbe vágta vele, hogy menten fölfordult. Az egész padló csupa vér lett. Félelmében Páp István nadrágszíjjával fölakasztotta magát az ablak vasrostélyára. A kettős halálesetet csak reggel fedezték föl.

A Krupp család szomorú sorsa. Krupp Frigyes Alfréd „az ágyukirály“ szombaton szívszélhűdés következtében meghalt. Ő volt a világ legnagyobb vagyonszerzője, akinek keresetéhez egyetlen igaztalan krajczár nem tapadt. Ágyukat gyártott drága pénzért és ezt megvették tőle katonák a nép drága filléreire, mert úgy mondják, ez kell. Krupp halála hírére a felesége hirtelen megőrült úgy, hogy elmeógyógyintézetbe kellett szállítani, felgyógyulásához nincs többé remény.

Krupp Frigyes Alfréd 1854-ben született. Rengeteg vagyonát és világhírű gyárát már apjától örökölte, ki szegény sorsból küzdötte fel magát magas társadalmi polczára. Fia tovább fejlesztette az ő ipari művészetét és ebben oly tökélyt ért el, hogy a német császár titkos kereskedelmi tanácsossá nevezte ki, sőt 1893 óta a birodalmi gyűlés és az államtanácsnak is tagja volt. Óriási gyárának évi összes üzemképessége — az ágyukat ide nem értve — 1893-ban körülbelül 230 tonnára rugott. Csak az essenai gyárban volt (1892) 1500 olvasztó kemeny, 3000 kisebb-nagyobb gép, 111 gőzkalapács, 263 állandóan fűtött gőzkazán, 421 gőzgép (némelyik 3500 lóerőre), mely utóbbiak összesen 33.000 lóerőt képviselnek. Szüksége van naponként körülbelül 2410 tonna kőszénre, előállít 3300 tonna aczelt, melyek anyagához 1800 tonna vasérczet saját bányájából nyer. Az aczélgyárban 13.956, a bányákban és kohókban 8345, összesen 22.301 munkás dolgozik, akiknek anyagi jólétéről (lakás, iskoláztatás, fogyasztási szövetkezet stb.) maga a gyár igazgatósága gondoskodik. Ez utóbbi a tulajdonos által kinevezett directoriumból áll, melynek tagjai részint kereskedők részint jogászok és technikusok.

Rendelet a gyógyszerek áráról. A belügyminiszter rendeletet bocsátot ki az ország törvényhatóságaihoz a gyógyszerárak módosítása tárgyában. A gyógyszerek és ezeknek kiadásához szükséges árait egységes árban szabta meg, melyet a tényleges viszonyokhoz alkalmazott és elejét vette így a gyakori változásoknak, illetve az ár-emelkedésnek. Különösen az alsóbb néposztályokat érinti érzékenyen e nagyfontosságú rendelet életbeléptetése. Huzamosabb ideig tartó betegségek alkalmával az orvos

kezelési, valamint a gyógyszerek árai sokszor oly tetemes kiadást okoznak, hogy egyes szegényebb sorsu családokra nézve e kiadások szinte elviselhetetlenek. A hivatalos lap részletesen közli a jövő — 1903-ik — év január 1-ső napján a belügyminiszteri rendelettel életbeléptetett gyógyszer szabványokat az egyes gyógyszerekről, mely rendeletet azzal a megjegyzéssel hoz az illetékesek tudomására, hogy az ebben foglalt intézkedéseket szigorúan tartásuk és tartassák meg. Így tehát jövőre olcsóbb lesz a patikaszer, ami majd széles körben kelt nagy megelégedést. Mert hiába: azt megfizetni méreg drágán, aminek még a színétől is irtózik az ember, mindenesetre igazságtalan dolog volt.

Egy főherczeg balesete. Károly főherczeg, Ottó főherczeg legidősebb fiát a minap baleset érte, mely azonban nem volt komolyabb következményekkel. Az ifju főherczeg lovaglás közben szarvasra bukkant és azt elszántan üldözőbe vette, de a ló hirtelen fölbukott és teljes súlyával végig vágódott a talajon. A főherczeg nem vesztette el lélekjelenlétét, gyorsan kiugrott a nyeregből, hogy esés közben a ló alá ne kerüljön. Így apróbb zúzódásokon kívül egyéb baja nem esett, a ló azonnal kiadta páráját.

Károly főherczegre pedig úgy kell gondolnunk, mint a magyar trón legbiztosabb örökösére, mert udvari körökben sokszor hallható annak híre, hogy Ferencz Ferdinánd betegsége miatt lemond trónöröklési jogáról, ugyanezt tenné öccse Ottó is a legidősebb fia javára. Első Ferencz József királyunk nagyban befolyásolja unokaöccseinek ezt az akaratát, sőt úgy szándékozik, hogy még életében megkoronáztatná az ifju Károlyt mint utódját. Nem is hosszú idők kérdése már az egész.

A forgáchfalviak ügye. Lapunk november 15-iki számában foglalkoztunk evvel az ügygyel, a melyre Holics Elek jegyzőtől egy levelet kaptunk, körülbelül a következő tartalommal: Alaptalan az az állítás, hogy Golics, továbbá Benyus András és Freisinger Ármán a néptől illetéktelenül szedték volna be birtokok vételárát, sőt ellenkezőleg, — nem fordítottak kellő gondot a befizetésre. Így történt, hogy még Benyusnak 7200 koronát kellett a saját pénzéből kifizetni, míg Holics és Freisinger pénzt, sem föl nem vettek, se nem kezeltek. Hanem rossz emberek művén alapult az egész hajsza. Benyus bírót és Holics jegyzőt, néhány irigye rágalmozta meg, hamisan bevádolták őket Zboray képviselőnek s a népet is rájuk uszították, úgy, hogy kénytelenek voltak csendőroket hivatni. A jegyző levele értelmében, úgy ő, mint a bíró már 25 év óta viselik hivatalukat s mindig a nép javán fáradoztak, kifogás pedig sohasem volt ellenük. A törvényes idézés kézbesítése körül sem fordultak elő szabálytalanságok.

Nincs okunk kételkedni annak igazságában a mit a jegyző levelében irt, és nagyon szomorú dolog, ha ellenséges nyelvek így megrágalmazzák a becsületes embereket.

Vád alá helyezett borpancsoló. Valóságos tengeri kigyó a formalizmusban szenvedő igazságszolgáltatásunknak az a bűnpör, amelyet Miakits Mihály budapesti vendéglős indított Obláth Adolf gazdag pécsi borpancsoló ellen. Obláth ugyanis évek során át rendszeresen meglapta Miakitsot olyformán, hogy a Miakits által tőle vásárolt, de a kereskedő budafoki pinczéjében hagyott boro-

kat
meg
tott
az
sikk
elév
nek
mos
Obl
bűn
ham
dete
kök
pinc

herc
Lóc
ham
neg

botr
pap
pász
az
böl.
aki
legn
érde
nem
nolv
tiku
meg
bán

tanc
éve
órái
ipar
ság
sere
hog
szak
órái
oszt
ipar
mon
léta

tulra
—
hoz,
csak
korr
ujab
ki A
Hor
lelk

kár
ség
nél.

kat a Miakits által alkalmazott pecsétek feltörése után megvámolta és azután ujolag lepecsételte Miakits hamisított pecsétjével. Poncziusztól Pilátusig járt a panasz, de az ügyészség azon az alapon, hogy nem lopásról, hanem sikkasztásról van szó, amelynek büntetethetősége azonban elévült, félretette a panaszt. Hosszu bolyongás után, melynek során mindig a gazdag Obláth nevetett a markába, most végre a királyi táblán horogra került az elbizakodott Obláth, mely vád alá helyezte nemcsak Obláthot a lopás büntette miatt, hanem azokat az ügynököket is, akik hamis tanukat akartak fölbérelni Miakits ellen, de a detektivek éppen akkor csípték rajta az ügyetlen ügynököket, amidőn a Judás-pénzt át akarták adni Miakits pincze-munkásainak.

Nagy tűz Kóburg herceg birtokán. A Kóburg hercegi uradalomhoz tartozó fülöpteleti fűrészgár, mint Lócséről jelentik, teljesen leégett. Nemcsak az épületek hamvadtak el, hanem a fakészlet is. A kár körülbelül negyedmillió korona.

Husz évi tévelygés után. A legszomorubb és legbotrányosabb dolgok egyike az, mikor egy-egy katolikus pap, Isten felszentelt szolgája s a hit hirdetője, a lelkek pástora, elragadtatva emberi szenvedélyeitől, hátat fordít az oltárnak és hitét megtagadva, kitér az egyház kebeléből. Ilyen pap volt Campello Henrik gróf római lelkész, aki mint Rómából jelentik, husz év előtt aposztatált s azóta legnagyobb erőfeszítéssel dolgozott a protestantizmus érdekében. Föl is vitte a „püspökségig“, de hiába: siker nem koronázta az áruló munkáját. Önmagával meghasonolva kinos husz esztendő telt el mint az egyház fanatikus ellensége. A lelkiismeret szava és a kor végre is megtörte s most azt jelentik, hogy 72 éves korában bűnbánólag visszatért a katolikus anyaszentegyház kebelébe.

Vallástani órák az ipariskolában. A keszthelyi iparos tanoncziskolában — mint levelezőnk írja — az elmúlt években hetenkint a rendes tanórák végén egynegyed óráig tartani szokott római katolikus vallástani órák az ipariskola felügyelő bizottsága és az ipartestület előljárósága, tekintettel az iparostanulók vallásosságának művelésére, továbbképzésére, kölcsönösen úgy állapodtak meg, hogy a vallástani órák a jelen tanévben már a téli évszakban este 6—7-ig, a nyári évszakban pedig este 7—8 óráig tartassanak. Helyesléssel közöljük a keszthelyi iparososztály ezen üdvös intézkedését. Ugy látszik, az ottani iparosok szívükön viselik azon örök igazságot képező mondást, hogy a vallásosság képezi az emberi társadalom létalapját.

Ujabb magyar papok Amerikában. Messze tengerentúltra szakadt véreinket tagadhatlanul mi sem köti jobban — ha egyáltalán kötheti valami őket — a magyar hazához, mint az itthon tanult, megszokott ősi vallás. Ezt nemcsak illető főpapjaink tudják, de belátta a felekezetlen kormány is. Ennek közbenjárására azért, mint egy legujabb könyvatos jelenti, ismét két magyar pap megyen ki Amerikába és pedig Gojdics Illés, az abauj-tornamegyei Horváthi lelkésze és Ladomerszky Tivadar barakonyi lelkész, kik e hó végén kelnek utra Amerika felé.

A nagykarolyi görög katolikusok ügye. A nagykarolyi görög katolikus egyházközség részéről küldöttség járt Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszternél. Az egyházközség kérelme az, hogy miután ők orosz

szertartású görög katolikusok, a nagyváradi román szertartású görög katolikus egyházmegyéből csatoltassanak át a munkácsi görög katolikus egyházmegyéhez. Wlassics miniszter jóindulattal fogadta a küldöttséget s megígérte a kérelem tanulmányozását.

A branyiszkói honvédelemk. A szepesváraljai temetőben nyugosznak a hősök, kik 1849-ben a branyiszkói hegyen vivott csatában halálukat lelték, sirjuk azonban máig is jeltelen. Szepesváralja közönsége már régebben elhatározta, hogy a névtelen hősök sirjára díszes emlékoszlopot emeltet és e végből társadalmi akciózt indított meg és remélhető, hogy a honvédelemk a jövő évben elkészül.

Párbaj-ellenes liga Ausztriában. Ausztriában csaknem két évi munka után végre befejezték a párbaj-ellenes szövetség előkészületeit, úgy hogy december 4-ére összehivhatták az alakuló közgyűlést. Ezen a szervező bizottság eddigi működéséről szóló jegyzőkönyvet fogják felolvasni első sorban, azután pedig Klein tanár előadást tart a becsület-bíróságok felállításáról.

Kecskeméthy-ügy. Megemlékeztünk multkor arról a táviratról, amely Kecskeméthynek, a hirhedt pénzsikkasztónak newyorki ellátogatásáról szólott. Ez a hír valóltan. A külföldi sajtó annak kapcsán írja ezt, hogy a budapesti rendőrség legügyesebb emberét: Markovics Vincze fogalmazót ez előtt másfél hónappal az állítólag Kecskeméthytől küldött levelek nyomán kiküldte Amerikába, hogy a sikkasztó hollétét kinyomozza. A kiküldött fogalmazó annak idején eljárásáról hivatalos jelentéseket küldött a főkapitányságra, azonban ezek a jelentések már akkor arról tettek szomorú tanubizonyosságot, hogy Kecskeméthy tartózkodása helyét felfedezni még gondolatnak is nehéz dolog. Felsőbb utasítás folytán haza is jött Markovics fogalmazó. Amerikai útjának eredménytelensége is a mellett bizonyít, hogy az ez előtt másfél hónappal állítólag Kecskeméthy által sajátkezüleg irt és a főkapitánysághoz, valamint egyik fővárosi napilaphoz küldött levelek egyáltalában nem származhattak a sikkasztótól.

Elgázolt gimnázista. Vermes Emil, tizennégy éves gimnázista, Vermes Gusztáv kuriai bíró fia, leugrott a Margit-hid közelében a robogó villamos kocsiról, még mielőtt a megállóhelyhez ért volna. De szerencsétlenül járt. A villamos alá került s a kerekek ballábát lemetstették. Az életveszélyesen megsérült tanulót szüleinek lakásán ápolták, ahol súlyos sérülésébe belehalt.

A nazarénus gyermekek hitoktatása. Több torontál-megyei nazarénus szülő arra kérte Wlassics Gyula kultusz-minisztert, hogy gyermekeiket mentsék fel a római katolikus, illetve a görög-keleti hitoktatás alól. A miniszter ezt a kérést — mint a csanádi püspök legujabb körleveléből értesülünk, — megtagadta, mivel a törvény előírja, hogy az el nem ismert felekezetekhez tartozó szülők is elismert vallásban tartoznak nevelni gyermekeiket.

Nincsen, aki végesvéig sirassa. Budapesten, a Wesselényi-utca 47-ik számú házában a minap egy asszony halt meg. Egyedül lakott, senkije sem volt, a halál is álmában lepte meg. Mégis „szép“ volt a temetése. Ki rendezte, nem tudják. Ki volt a szép asszony életében? Azt sem tudják. Aki látta a fényes temetést, elgondolkozott rajta, milyen furcsa az élet s még furcsább néha a halál. Nem kísértte ki senki, nem siratta senki, valakinek

titkos rendeletére történt a temetés is. Ki az a valaki? Azt sem tudja senki.

Pusztító vulkán. Guatemalából e hó 9-ről érkezett távirat szerint a Santa Maria tüzhányó kitörése következtében sok emberélet és nagy vagyon pusztult el. Állítólag több száz ember életét vesztette el.

Megmérgezett gyermekek. Ruttkáról írják: A helybeli elemi iskola négy növendéke a minap kiment a mezőre, ahol érett bogyókkal telt bokrot találtak. A szerencsétlen gyermekek megkóstolták a bokron termő farkascseresznyét s kettő menten elvesztette látóképességét, a harmadik pedig megnémult a mérges gyümölcstől. A negyedik fiúcska nem kóstolta meg a bogyókat s hazavezette társait. A fiuk állapota eleinte rossz volt, de most már javulófélben van.

Tisztelt Müller ur! Becses levelének birtokában, bátorkodom kérdéseire következőképpen válasszolni: Mióta a 36967. számú villamdelejes keresztet viselem, állapotom javult, erősebbnek és jól érzem magamat. Boldog Géza ur, ki már 40 éven át epilepsiában szenvedett, a javulás útján van, amennyiben a rohamok ritkán és igen csekély mértékben tértek vissza. Steinhiesl ur ámbár csak tíz nap óta használja a készüléket, kedvezően nyilatkozik annak hatásáról, álma, rendes ereje növekszik. Stefani ur, egy rheumában sokat szenvedett öreg ember is a javulás útján van. Köszönetem ismételt kifejezésével maradok kész Khoór J. M. áldozár, Budapesten. Müller Albert ur (Budapest, V., Vadász-utca 42. Gy.) 86967. sz. kettős villamdelejes keresztje sikerrel alkalmazható rheuma, epilepsia, eskor, légzési nehézség, fülzugás, valamint mindennemű idegbántalmaknál és elgyengülés gyógyítására.

Jubileumi zarándoklat Loretón át Rómába, Ő Szent-sége XIII. Leo pápa 50 éves bibornoki jubileuma alkalmából. Vezető: főtisztelendő Pater Angelicus a cavagliai „Szent István“ magyar intézet igazgatója. Indulás Budapestről 1902. december hó 10-én. Visszaérkezés Budapestre december 22-én. Utirány: Budapest—Fiume—Ancona—Loreto—Ancona—Róma—Ancona—Fiume—Budapest. Részvételi árak: hajó I. osztályu, vasut II. osztályu 140 korona, hajó III. o., vasut III. osztályu 80 korona. 7 napi szállással Rómában, a vezetés költségeit beleértve. Jelentkezni kell december hó 6-áig főtisztelendő Hebrony Kálmán segédlelkész urnál Jászberény (Jász-Nagykun-Szolnokmegye), akár személyesen, akár levélileg, kinek egyttal a teljes részvételi összeg postautalványon a jelentkezéssel egyidejűleg beküldendő. Ugyanott program is kapható.

A Feller-féle Elsa-Fluid kipróbált háziszser, mely gyomor-, mell-, fő- és fogfájást, szurást, görcsöt, köszvényt, szembajt, gyomorbajt, étvágytalanságot stb. biztosan gyógyít. Számtalan elismerés! 12 üveg vagy 6 duplaüveg ára 5 korona bérmentve. Egyedüli készítője Feller V. Jenő gyógyszerész Stubicza, Templom-utca 35. szám. (Zágrábmegye.) Kevés család van hazánkban, a hol a híres Feller-féle Elsa-Fluid hiányozna, mert ez nem titkos szer, hanem sokoldalú hatásánál fogva orvosok is ajánlják.

Hübner József bajai gyógyszerész hirdetésére felhívjuk t. olvasóink figyelmét.

Azon t. olvasóinkat, kiknek előfizetése lejárt, kérjük, hogy előfizetésüket lehetőleg mielőbb a postahivataloknál megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében akadályozva legyünk.

Népek és nemzetek.

Az a híres 14. §.

Ausztria parlamentje nincs megelégedve a kormánnyal. Tehát obstruál neki. Az alkotmány szerint a kormány kénytelen volna helyét átengedni másnak. De Ausztria alkotmánya csak olyan *kegyelemalkotmány*. Megadták nekik, mert a magyar nemzet követelte számukra. Am ez a szolganép 35 év alatt még nem tudta vérebe fölszívni az alkotmányt. Közülök legtöbben tehernek tartják. Kivált a kormány. A kormány most előkészületeket tesz arra nézve, ha a parlament tovább is háborgatja őt és megzavarja kormányzatát, *nem a kormány fog bukni, hanem fölszlatják a parlamentet és kormányozni fognak a híres 14. § alapján* minden ellenőrzés nélkül csupán a császár beleegyezésével.

Igaz ugyan, hogy a kiegyezést a 14. § alapján nem szabad megkötni, ez ki van mondva a magyar törvényekben, de ha Magyarországon akad kormányelnök, aki a polczon maradás kedvéért még ezt a sarok-törvényünket is elfelejti, akkor már nem áll soká a világ.

A csehek különben elhatározták, hogy a legközelebbi ülések egyikén *sürgős indítványt* fognak a Reichsrathban benyújtani a 14. § tárgyában.

Az orosz trónörökös beteg.

Mihály nagyherceg, akire az orosz trón vár, ha addig a csárnak fia nem születik, veszélyesen beteg. (Nevezetes, hogy az uralkodó családokban újabb időben mennyi áldozatot szednek az ugynevezett *titkos* betegségek!) Dr. *Pholan* amerikai orvos kezelte őt eddig valami természetes gyógymóddal, de ez annyira elgyöngítette a nagyherceget, hogy nemcsak *Pholan* gyógymódját kellett abbahagyni, hanem az orosz orvosok egyáltalán lemondtak a beteg életéről és megszámlált hátralevő napjaira a Krim-félsziget enyhe tájára küldték őt.

A száz trónörökös balesete.

Frigyes Ágost száz trónörökös, mikor Unterwandban, Gölling mellett a toskánai nagyherceg vadászterületén vadászott, egyenes uton olyan szerencsétlenül esett le lováról, hogy bal lábszárát törte. A Salzburgból azonnal odahívott orvos könnyű csonttörést konstatált komplikációk nélkül.

A búrokról.

Jó ideje már, hogy megbékéltek angolok és búrok a Fokföldön, de a béke rendelete csak e hó 21-én lépett életbe, és ekkor szűnt meg a hadijog. E napon vették át hatáskörüket a polgári bíróságok és e naptól kezdve szabad a bevándorlás, elköltözés és letelepedés joga.

Hanem a szívekben nincsen béke. A búrok most csak türnek és titokban készülnek, hogy mikorra megint eljő az alkalmas idő, mégis független hazát vivnak ki maguknak. Addig a bibliát olvassák, földet mívelnek és fegyvereket gyűjtenek. Hja! hamarébb hül ki a nap az égen, mint az igazi honszeretet a szívből.

Nemzetközi-e a zsidóság?

Folyó hó 10-én megtartották London városában az új polgármester tiszteletére a szokásos disz-lakomát. Az új polgármester (lordmajor) zsidó vallásu.

A diszlakomára az egész diplomáciai kar hivatalos volt, csak a román követet tüntetőleg nem hívták meg. Mivel a lakomához való meghívókat a polgármester küldte szét, eljárását általánosan elítélik és az esetet interpelláció tárgyává fogják tenni az atsóházban. Ha a román követ nem feledékenységből, hanem szántszándékkal maradt ki a meghívottak lajstromából, akkor valószínű, hogy az új polgármestert Sir Marcus Sámuel, személyi indokok vezették! Talán nem akarta asztalánál látni annak az országnak követét, mely oly kegyetlenül (?) bánik a zsidókkal.

Ez a példa újabb bizonyítéka annak, hogy a zsidóság nemzetközileg szervezkedik: hogy az angolországi zsidó, még ha polgármester is, nem hazája érdekét és szülőföldjét békéjét, hanem a Romániában tartózkodó nemzetbelie érdekét tartja szem előtt.

A francia szociálisták programja.

A francia szociálisták nagygyűlésén *Dubief* elnökük azt mondta, hogy ő kész minden olyan reformot támogatni, mely jobbá teszi a társadalmat és könnyíti az igazságszolgáltatást. A progresszív jövedelmi adó és a közoktatás államosítása mellett érvelt. A kongregációk kérdésében fölmerült nehézségek egyetlen megoldását pedig abban látja, ha *Franciaország elszakad Rómától*.

Ime, így tűnik ki lassan-lassan, hová sandítanak a szabadkőművesek. Elsőbb zavart okoznak, aztán a zavarokból úgy mentenek ki a népet, ha cserébe elvehetik legdrágább kincsét, a hitét. Róma nélkül ugyanis nincs katholicizmus. És ezt akarják ők. Egyelőre elsőnek Franciaországban.

Homokviharok Ausztráliában.

Ausztráliát, az évek óta tartó esőtlenység folytán egy különös csapás sújtja. A nagy szárazság ugyanis nagy területeken egészen kipusztította a gyepet s így most a leggyöngébb szellő is óriási homoktömegeket ver fel. Különösen a déli államokból érkeznek kedvezőtlen hírek, ahol valóságos homokviharok pusztítanak. A városok felett néha órákig tartó homokköd fekszik, amely rettenetes szurást idéz elő a tüdőben, hogy ha belehelik.

A lakosság valóságos félelemmel menekül előle házaiba, amelynek minden részét gondosan betömik. Sok helyen a homokviharok a vasuttesteket is egészen eltemették, úgy hogy a forgalomban komoly nehézségek támadtak. És a vágányok szabadon tartása egyszerűen lehetetlen, mert ha nagy erőlködéssel el is lapátolják a homokhegyeket az uttestről, a legközelebbi szélroham újra telehordja.

Deniliquin várost Ujdelwalesban a homok úgyszólván egészen eltemette.

Az ilyen homokviharokat érzékeny hideg szokta kísérni, de ámbár, hogy a nyugoti szelek szárnyán érkeznek a viharok, esőt nem hoznak magukkal. pedig csak ettől várja a lakosság a csapás megszűntetését.

Katonai kinzások megakadályozása.

Nem hiába mondják, hogy a világ legelső hadserege a német hadsereg, de egészen jogosult is ez az állítás, mert a német hadsereg az egyetlen az egész világon, a melynek tisztjei nem barmot, hanem érző, gondolkodó embert, német állampolgárokat látnak a kezük alatt szolgáló legénységben. És ez a

titka a hadseregek ugynevezett szellemi nevelésének. Annak a szellemnek, amelyre az osztrák hadvezető urak olyan büszkék.

Hogy mennyi gondot fordítanak a német birodalom főtisztjei arra, hogy a legénység az altisztek részéről humánus bánásmódban részesüljön, tanúsítják azok a rendeletek, amelyekben a brutalitásokat megakadályozni törekednek. Legujabban Lindequist tábornok a 18. hadtest parancsnoka adott ki egy ilyen rendeletet, mely mindenképpen hivatva látszik lenni arra, hogy egyszer s mindenkorra véget vessen az altisztek kegyetlenségeinek. Lindequist tábornok ugyanis elrendelte, hogy a legénység kiképzésére kirendelt altisztek a szolgálat ideje alatt mindig három lépés távolságban tartoznak a legénységtől lenni. Ez a távolság lehetővé teszi a kiképzést és megakadályozza azt, hogy az altiszt a legénységet kizsákmányozza. A tábornok gondoskodott arról is, hogy rendelete írott malaszt ne maradjon, amennyiben kemény büntetéssel sújtja azt az altisztet, aki a parancs ellen vét és szigorú kötelességévé tette a tisztnek, hogy az altiszteket a kiképzésnél ellenőrizze. — Vajjon mikor civilizálódnak ennyire a mi dicső közös hadseregünk dicső tábornokai?

Kérünk czimeket, a hová mutatványszámot érdemes küldeni.

MAGYAR GAZDA.

December havi teendők.

A konyhakertben. Ez év utolsó hónapjában a gazdának vajmi kevés teendője akad a zöldséges kertben. Még az idő engedi, az előkészítő munkálatokat, melynek az ásás és rigolozás, trágyázás, folytatjuk. Mindennemű kerti eszközök kijavítandók és elteendőek. A spárga- és szamócaágyak trágyázása, ha a múlt hóban elmaradt volna most végezhetjük. A télire bevermelt gyökergumós növények valamint a salátafélék naponkint átvizsgálva azokról minden rothadó részeket szorgalmasan eltávolítunk; ugyisint a telető pinczéket szép verőfényes napon kiszellőztetjük. A nagyobb hidegek beálltával aztán a magvak tisztogatását és elrendezését végezzük. Továbbá hasznos könyvek olvasásával és tanulmányozásával töltse el a hosszú estéket.

A gyümölcsösben. Itt is nagyon kevés dolgunk akad. Ha az időjárás engedi a gödrözéseket jövő tavaszi ültetésre készítjük. A száraz és csenevész fákat gyökerestől kiásva tűzifának használhatjuk s helyeiken új gödröket ásunk. A összes gyümölcsfákat bemeszeljük; a fiatalokat pedig be is kötözzük, hogy úgy a nyulak, mint a nagy hideg ellen védve legyenek. Tanácsos még az idejü ültetésü csemetéket a bekötésen kívül szalmás trágyával is körül rakni, hogy a nagy száraz fagyás bennük kárt ne tehes-

sen. Az oltógalyak szedésének is e hónapban van az ideje.

A szőlőben. A múlt hónapban megkezdett takarás vagy fedés befejezendő. Fagymentes időben, valamint csekélyebb fagy mellett lehet az új szőlők telepítéséhez a földet forgatni (rigolozni), elegygetni, vízfogókat, vízvezetőket, falazásokat és utakat készíteni, mely munkák éppen a téli, egyébként elfel nem használható — idő a legalkalmasabb. A régi karókat átválogatva a még használhatókat meghegyezve, végeiket bekátrányozzuk s hogy a bennök fészkelő rovarokat és azok bábjaikat elpusztítsuk, tűz felett átmelegítjük. Fagyos időben trágyát hordjunk, és ha az idő ismét meglágyul, az árokban való trágyázást is végezhetjük.

A gazdaságban. A felmaradt gabonakészletek gyakori forgatását, valamint rostálását el ne mulasztjuk. Tavaszti vetőmagvak elkészítése vagy megrendelése e hóban történjék. Épület- és szerszámfa hazaszállítását megkezdhetjük. A rétek és luczernásokot érett vagy portrágyával beszórjuk. Nádvárgást, trágyahordást megkezdhetjük. Ha az idő engedi a tavasziak alá az ugarlást, ha még be nem fejeztük folytathatjuk. A réteken az árkok tisztítását, valamint a bokrok irtását végezzük. Kedvezőtlen időben pedig a gazdasági eszközöket, szerszámokat kijavítjuk, esetleg ujjakkal pótoljuk. Az állatokat tisztán tartjuk és jó melegen, hogy a jószágaink egész télen át meleg istállóba lehessenek; de a szellőztetésről sem szabad megfeledkeznünk.

A pinczében. A rendszeren erjesztett borok e hóra már annyira megtisztultak, hogy a lefejtésre alkalmasak. A lefejtésnél vigyáznunk kell, hogy a leülledett seprőt föl ne zavarjuk, e célból a hordót meg ne mozgassuk. Ezen első lefejtésnél igyekeznünk kell, hogy a bor a levegővel érintkezhesék, azért ezen lefejtés mindig nyíltan végzendő. Azokat a hordókat, melyekbe a borokat áthuzzuk bekéneznünk nem szabad, hogy benne semmi kénsav ne legyen, mivel ez csak a bornak fejlődését gátolja. A lefejtett borok még gyorsan apadnak, azok minden héten feltöltögetendők.

A méhészetnek elméleti részét óhajtom t. olvasóinknak cikksorozatban előadni, hogy minden gazda mngismerhesse e hasznos és szorgalmas munkásokat.

Horváth Sándor.

Sziveskedjék naptárainkra megrendeléseket gyűjteni!

Nyilttér.

(E rovatban közlöttékért felelősséget nem vállal a szerk.)

Vérgyógyítás (Hemopatia)

Ezen új eredeti gyógymód rendkívüli jó sikerrel lesz alkalmazva köszvény, asztma, sziv, vese, gyomor, bél- és hólyagbántalmaknál, súlyos idegvér és bőrbajoknál. Biztos védelem szélhűdés és elmezavar ellen. 12 év óta ki lett próbáltatva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapítójának és egyedüli képviselőjének

Dr. Kovács J. egyetemi orvosnak (Hemopatia) rendelő intézete van
Budapest, V., Váci-körút 18. sz.

Rendelés naponta 9—1. és 3—6-ig. Díjazott levélre válaszol. Betegeket intézeten kívül is kezel. Nehéz betegeknek biztos gyógymódja.

Kedvderítő.

Mi a kellemetlen?

Kellemetlen, ha az embernek volna hol egy százast váltani, de nincs — százasa.

Kellemetlen, ha a színész holtat szerepel a színpadon és eltűszszenti magát.

Kellemetlen, ha az ember hatvanéves és hirtelen szerelmes lesz.

Kellemetlen, ha esőben, sok podgyászszal tetőhiján a szabadban kell várni a viczínálisra, mely csupán hat és fél órát késett.

Kellemetlen, ha valaki éppen ilyen kellemetlenségek felett boszankodik és a másik vigasztalásul más kellemetlenségeket emleget.

A jószívű kérő.

A lány apja: „Ajánlata megtisztel. Mégis előre meg kell mondanom, hogy én a napokban teljesen tönkrementem, utolsó fillérem is odaveszett.”

A kérő (szavába vágva): „No én nem vagyok olyan köszívű, hogy ilyen körülmények között még a leányától is megfoszszam.”

Sarkon fordult, elment.

Közgazdaság.

Ujabb támadás. A miskolci kereskedelmi kamara a múlt év rossz gazdasági viszonyairól írva jónak látja a fogyasztási zövetkezetek újabb meg-támadni, irván:

„A fogyasztási zövetkezetek versenye sujtja nemcsak a vidéki kiskereskedelmet, hanem a nagy kereskedelmet, mert vevőit, a kisböltöst, a szatócsot tönkretette. A fogyasztási zövetkezetek száma egyre szaporodik és a társadalom minden eszközt felhasznál, hogy a falvak népe a zövetkezetekbe kényszerítették. A szószék, az egyház, a hivatalos hatalom működik ebben közre. Ily verseny mellett aztán természetes, hogy a kereskedőosztály kifejlődése lehetetlen.”

Hozzá vagyunk már szokva az efféle támadásokhoz, amelyek — sajnos — csak kereskedőink élheterlenségét bizonyítják. Az a vád, ami különben különben csak általánosságban van oda dobva, hogy a szószék és a hivatalos hatalom kényszerítőleg működnének közre a zövetkezetek terjedésénél, önmagában hordja czáfolatát. Tessék tisztességes versenyt kifejteni, ajanak jobb portékát olcsóbb áron, mint a zövetkezetek, ugy nem leend szükségük ilyen gyermekes jajveszékelésekre, tessék tisztességesen dolgozni, mert biz a sült galamb, illetve a rebach, nem repül a dolgoztalan s csupán csak jajgató emberek szájába, még ha kereskedők is azok.

*

Budapesti piaczi árak:

Buza: Tiszavidéki 7.35 kor., tolnamegyei 7.45 kor., pest-megyevidéki 7.25 kor., zentai 7.10 kor., verbászi 6.75 kor., szerbiai 6.87 kor.

Rosz: 6.15 kor.

Zab: 5.70 kor.

Tengeri: 5.45 kor.

Az árak 50 kg.-kint értendők. A múlt héthez képest tartott ár tapasztalható.

Liszt: tlagos jegyzések Budapestén:

0	1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---	---

25.90 25.60 25.60 24.40 23.40 23.— 22.30 21.30 20.80

Korpa: Finom 8.10 kor., durva 8.30 kor.

A ki birtokára

jelzálog-kölcsönt

akar felvenni, forduljon bizalommal
a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetéhez
Bpest, V., Géza-utca 2. sz. (saját ház).

Az intézet egyaránt ad nagy és kis jelzálogos kölcsönöket, felezéja azonban, hogy a közép- és kisbirtokosokon segítsen. Ezért

kölcsönöket már 300 koronától kezdve ad.

A ki súlyos kamatot fizet tartozása után, az intézet olcsó kölcsönével segíthet terhén. Az előző hitelezőket az intézet a kölcsönből fizeti ki s mérsékelt díjért minden, a kölcsön körüli, teendőit ellát. Kölcsönök a földbirtok fele értékéig 15, 22, 25, 33¹/₂, 34, vagy 50 évi törlesztésre engedélyeztetnek.

Ha az adós pontosan fizet, az intézet a kölcsönt fel nem mondhatja, az adós azonban tartozásait akár egészben, akár részben bármikor minden díj nélkül visszafizetheti.

Az intézet jelenleg 5⁰/₁₀-os és 4¹/₂⁰/₁₀-os záloglevél kölcsönöket ad s az 5⁰/₁₀-os kölcsönök minden levonás nélkül

készpénzben

fizettetnek ki.

A kinek kölcsönre van szüksége, forduljon bizalommal az intézethez, mely egyszerű levélre birkinek szívesen ad felvilágosítást.

Kettős elektromágneses kereszt

R. B. 80967. szám.

E készülék gyógyít és segít fej-, fül- és fogfájásnál: a migrén, neuralgia, vértululás sáptör, szédülés, a fülzúgás nagyothallás, a szivverés, szivgörsök, asztmatikus rohamok a gyomorgörsök s egyéb görsök, az étvágytalanság, a melynek a normális orvosi kezelés szerint villamos áram a gyógyító szerepe. E készüléknek tagadhatatlan előnye az, hogy nemcsak időről-időre, de állandóan jótékony villamos áramot áradoztat szét a testben s míg egyfelől szinte bámulatos sikerrel gyógyít, másfelől a legháládatosabb óvószert az emberi szervezetet megrohanó betegségek ellen.

hideg kezek és lábak, a csusz köszvény, ischias, bajaiban: influenzában s a vesejáró hátfájásoknál; különösen ideggyógytalmaknál s a velők járó állmatlanság bajaiban; a rendetlen vérkeringés bajaiban s még sok más oly bajban, a melynek a normális orvosi kezelés szerint villamos áram a gyógyító szerepe. E készüléknek tagadhatatlan előnye az, hogy nemcsak időről-időre, de állandóan jótékony villamos áramot áradoztat szét a testben s míg egyfelől szinte bámulatos sikerrel gyógyít, másfelől a legháládatosabb óvószert az emberi szervezetet megrohanó betegségek ellen.

Nagy figyelemre méltó az a körülmény, hogy huszötven betegséget teljesen meggyógyított. Az irodámban lévő elismerések és bizonyítványok, a melyek a világ minden részéből hála-lásan emlékeznek meg találmányomról, mindenkor mindenki által megtekinthetők.

A kit legkésőbb 14 nap alatt nem gyógyul meg készülékem, az visszakapja a pénzét. A hol már minden hasztalan volt, kérem, tessék a készülékemet megpróbálni.

Nagy készülék ára 6 korona
Oly betegségek ellen való, melyek 15 évnél nem hosszabbak.

Kis készülék ára 4 korona.
Csak gyermekeknek s nagyon érzékeny nőknek való.

Központi eladási és szétküldésihely a bel- és külföldi részére:

MÜLLER ALBERT, Budapest, Vadsz-u. 42/C.
Kálmán-u. sarkán.

HÜBNER PÁDUAI SZENT ANTAL BALZSAM

TÖRV. VÉDVE.

Ne aggódjon

Ha bármilyen betegség gyöttri is, rendelje meg a páduai Szt. Antal balzsamot. Bámulatos az az eredmény, melyet a páduai Szt. Antal balzsam gyógyító hatásával elért, már egy üveg elhasználása után is! Felgöngyösködés és gyermekeknek egyaránt használható főképp a következő bajoknál.

Mindennemű gyomor bajnál, étvágytalanságnál, főfájásnál, ha az idegességtől származik is, hideglelésnél, Hasbántalmaknál székrekedésnél, vese és máj bajoknál, izom és csusz bántalmaknál, továbbá köszvénynél úgy bevéve mint bedörzsölve utolérhetetlen hatása van.

Kapható a feltalálónál

HÜBNER LÁSZLÓ gyógyszerésznél
BAJÁN.

továbbá Török József gyógyszerésztárában Budapest, Király-u. 12. csak akkor valódi ha a feltaláló nevével és pecsétjével van ellátva és kő korszában van.

Ára 1 korona 20 fillér, használati utasítás mellékelve van minden korsónál.

= Első kézből legjobban vasárol =

Magyarország legnagyobb hangszergyára.

Stowasser J.

cs. és kir. udvari hangszergyáros, a cs. és kir. közös és a m. kir. honvéd hadsereg egyedüli szállítója

Budapest, II., Lánchid-utca 5. szám.

Legnagyobb választék az összes hangszerekben, =

hegedűk, gordonkák, bőgők, fuvalák, trombiták, czimbalmok, saját találmányu tárogatók 30 frt. tól felfelé

Harmonikák legjobban elpusztíthatatlan hangokkal, különlegesség acél hangszerek harmonikákban. — saját mintáink

Magyar gyártmány!

Teljes zenekar felszerelése
előnyös feltételek mellett a legjutányosabb árban szállítatik

Képes árjegyzék a) hangszerekről, b) harmonikákról, egyenként harmonikumokról ingyen és bérmentve; csak megnevezendő miféle hangszerről kívánatik.

SPECIALISTA

sérvkötőkben!

KELETI J. orthopédiai műintézete ajánlja minden sérvben szenvedőnek a legújabb és modern szerkezetű 1902. évben cs. és kir. szabadalmazott sérvkötőjét. Nem csuszlik, nem okoz kellemetlen nyomást és rendkívüli fekvése által fölülmul minden más gyártmányt.

Egyoldalu	Kétoldalu
12 korona	24 korona

Keleti-féle cs. és kir. szab. gummi-sérvkötő, éjjeli használatra igen ajánlható.

Egyoldalu	Kétoldalu
10 kor.	20 kor.

Gyáraimban teljes jótállás mellett készülnek továbbá: járó és támgépek, mellfűzők ferdénnyittek részére. Műlábak és kezek, haskötők, görcsérharisnyák stb. stb.

Valódi francia gummi-különléges ségek eredeti párisi csomagolásban.

Legújabb képes árjegyzéket titoktartás mellett ingyen!

Keleti J. orvos-szobészi mű- és kötszer-gyára. Alapítva 1878.
Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 17.

Megjelentek a naptáraink!

1. Pádúai Szent Antal Nagy Képes Naptára. 208 oldal, sok szép, érdekes, tanulságos olvasmánnyal, temérdek képpel. Ára 80 fillér.

2. Szent István naptára. A magyar nép régi kedves házi barátja. 160 oldalon sok jó és érdekes olvasmánnyal, szépen diszítve sok képpel. ára 60 fillér.

3. Szent József naptára. A keresztény családok oltalmára és épülésére. 160 oldal, sok képpel. Ára 60 fillér.

4. Lourdesi nagy képes naptár. Erről a közkedvelt régi kalendáriumról nem kell ajánlás. 160 oldal, dúsán illusztrálva. Ára 60 fillér.

5. Gaz háziasszonyok szaknaptára. Tanítások a házi gazdaság, főzés, kertészkedés köréből.

Mindenik dús tartalma és szép képekkel diszes.

Számos megrendelést kér rájuk

Elkészültek és postafordultával megküldhetők a Pázmáneum nyomda és irodalmi vállalat nagyon ismert, közkedvelt katolikus népnaptárai

Dús tartalommal szép képekkel. 200 oldal, Ára 1 korona.

6. **Gazdálkodók szaknaptára.** Telve hasznos szaktanácsokkal, tanítással az okszerű gazdálkodás minden ágából. Ára 60 fillér.

7. **Keresztények naptára.** Pádúai Szent Antal tiszteletére. (Szent Antal kis Naptára.) Ára 40 fillér.

Kedves olvasóinkat megkérjük, sziveskedjenek ezekre a jó és hasznos, szép meg diszes naptárakra minél több megrendelést gyűjteni. A ki egy czimre több példányt hozat, annak olcsóbb árt és tiszteletpéldányt biztosítunk.

Vannak naptáraink német és tót nyelven is.

a **MAGYAR NÉPLAP** kiadóhivatala
Budapest, VIII., Mária-u. II.

Olcsó cseh ágytollak!

5 kiló sötét fosztott 9 korona 60 fillér, jobbminőségű 12 kor., fehér pehelykőnyű fosztott 18 korona, 24 korona, hófehér pehelykőnyű fosztott 30 kor., 36 kor. Szállítás bérmentve utánvétellel.

Csere és visszavétel a szállítási-díj megfizetése mellett engedélyeztetik.

Benedict Sachsel, Lobes II.

Posta PILSEN Csehország.

Gyermek-tea. (Species-infant Kasztriner.)

Szülők és szülésznők figyelmébe.

Nem titkos összetételű szer. Több budapesti gyermekkórházban kipróbálva és vegyileg megvizsgálva.

Nyugtalan kis gyermekeknél, csecsemőknél, hasmenés, hascsikarás, gyomorbad, bélbad, fogzás és álmatlanságnál melegen ajánlom, a budapesti gyermekorvosok és budapesti hírneves szülésznők által kitűnő hatásának elősmert gyógyfű-gyermek-teát. Egy doboz 50 fillér. 5 doboz 2 korona. Postán szétküldve 65 fillérrel védjegy. több a pénz előleges beküldése ellen.

50 évi tapasztalat után kipróbálva!

Melegen ajánlom a hirneves

FAZEKAS DÁNIEL Budapesti e. m. gy. orvos

Pádúai Szt.-Antal piluláit,

melyek makacs fejfájás, gyomorfájás, szélütés, (gutaütés), Haemorrhoida (bélvérzésnél), székrekedésnél s mindenféle az emberi szervezetben előforduló megrongált egészségnél kitűnő hatásának bizonyultak. A Pádúai Szt.-Antal pilulák hatása páratlan, mert enyhén, csikarás nélkül hatnak és hatásuk már egy fél óra alatt bekövetkezik.

Egy doboz ára 50 fillér. — 5 doboz 2 korona. Postai szétküldésnél 45 fillérrel több, a pénz előleges beküldése ellen. — Utánvétellel szintén rendelhető. — Egyedül kapható a készítőnél:

KASZTRINER MIKLÓS „Hungária”
gyógyszertárban.

Budapest, VI., Erzsébet-Királyné-ut 2.

Jótéteménynek bizonyul minden családban a —
— **Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé** használata. —
Gondos háziasszonyok késlekedjék tovább az egészséges kávé italt bevezetni.
A legajánlatosabb pótkávé és a legjobb és legkedveltebb pótlás a babkávé helyébe.
Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé csakis az eredeti csomagokban valódi, a melyeken a „Kneipp” védjegy és a **Kathreiner** név rajta áll.

Az életmentő.

Igaz történet az életből. — Elbeszéli: **Fábián András, Turkevén.** (Utánnomás tilos.)

Mióta áll a világ, senki sem látta oly hasznát az olvasásnak, mint az édes atyám, aki nagy beteg volt és hogy most egészséges, annak köszönheti, hogy olvasni tud.

Nyolcz esztendeig kínlódott jó atyám, gyomorgőrese és bélhurútja volt s vérszegénységben szenvedett; minden esztendőben vérhas támadta meg s emellett szívdobogás. Ezek voltak belső betegségei, de borzasztó külső bajokban is szent edett szegény. A csuzos és reumathikus bántalmak retentően kínozták, dereka fájt, iszonyu szaggatásai voltak és semmi sem használt neki. Már-már fölhagyott azzal, hogy orvosi szerekért hasztalan dobálja ki pénzét, s párnákba csavarva, egész napon át a kályha mellett ült s az imakönyvben s naptárban olvasgatott.

Egyszerre csak felkiált:

— Ez az!

— Micsoda? — kérdeztük mi.

— Ez az! — ismételte az öreg és egy elbeszélésre mutatott, melynek a címe: „Egy öreg ember titka“, melyben elbeszéli ifj. Szabó István, hogy a világ semmiféle szere már nem használt neki, végre a híres Feller-féle Elsa-Fluid-hoz folyamodott, mely nem csak őt, de a faluban még sok más embert is meggyógyított.

Nem akartuk elrontani kedvét és kívánságára Feller V. Jenő gyógyszer-tárából a „Szent Háromsághoz“ **Stu-**

bica, Templom-utca 35. rendeltünk 12üvegeze Elsa-Fluidot, mert kevesebbet nem adnak. A patikus ur 5 korona utánvét mellett egy tuczat Elsa-Fluidot küldött és használati utasítást mellékelte hozzá, melyből megtudható, mikép kell használni. A postaköltséget ő maga fizette.

14 napon keresztül óránként 20 cseppe ivott atyám egy kanálnyi tejben ebből a jóillatu Elsa-folyadékból s minden reggel és este jól bedörzsölte magát az Elsa-cseppekkel. A 9-ik naptól kezdve jobban érezte magát és két hét múlva pedig egészséges lett.

A faluban hamarosan megtudta minden ember, hogy atyám egészséges. Valamennyien Feller-féle Elsa-Fluidot rendeltek s csodálatosan az mindenkinek használt. A Dán-

dár István öregsége következtében szemgyöngeségben szenvedett, már közel volt a megvakuláshoz s emiatt a Feller-féle Elsa-Fluidot kezdte használni. Hat hét alatt úgy látott, mint egy fiatal ember. Nagy Jánosnak és még 20 embernek szurasa és dereksabaja volt, a fejük és keresztcsontjuk fájt, erősen köhögtek, influenzások voltak és valamennyif egészségesé tette a Feller-féle Elsa-Fluid. Erős Károlynéknak szédülései voltak és mellbaj kínozták, vért köpött s láza volt, úgy hogy a tejet is elvesztette, csecsemője ennélfogva hasgörsöket és kiütéseket kapott, ezt a szegény asszonyt is kigyógyította a Feller-féle Elsa-Fluid, újra volt teje s gyermeke is pompásan meghízott. A plebános ur gazdasszonya orbánczot kapott az arczán, mérges daganat volt a lábán s a nyaka fájt. Kolompár András rémséges fogfájásban és hat gyermeke sárgaságban szenvedett, gyomorhajuk, hányingerük, dugulásuk és gilisztájuk volt. A Feller-féle Elsa-Fluid úgy ezeket, mint minden előforduló betegséget kigyógyított. Az Elsa-Fluid mind híresebb lett, a szegény emberek összegyűjtötték pénzüket és sokan együttesen 16 koronaért négy tuczatot rendeltek, hogy így olcsóbbra kerüljön. Ez a szer az apró marháknak és a sertéseknek is használ. Az én öreg apámnak nem volt nyugta és egyre azon gondolkod-

zott, mikép mutathatná meg háláját Feller V. Jenő gyógyszerész urnak, kinek egészségét köszönhette. S mikor egyszer a templomból jött, így szólt hozzám:

Az olvasásnak köszönhetem, hogy erre a jó szerre találtam, amely az én életmentőm volt, ülj hát le fiam, ird meg hogy mint segített rajtam a Feller-féle Elsa-Fluid s mi a legmélyebb hálát érezzük iránta és ne sajnálja, nyomassa ki az újságokban és naptárakban, hadd tudja meg a világ, mily hathatós szer az Elsa-Fluid.

Ti, kedves olvasók, ha az Elsa-Fluidot meg akarjátok rendelni, így ezimezzétek:

FELLER V. JENŐ gyógyszer-tárának
STUBICAN, Templom-utca 35. (Zágrábmegye.)

A valódi FELLER-féle Elsa-Fluid

(Feller jóillatu növényesszencia-fluidja az „ELSA“ védjeggyel.)

Minden üvegen és használati utasításán olyan védjegynek kell lenni, mint mellékelt rajzon látható „Elsa“ névvel és „Feller“ aláírással. — Az egészségügyi hatóság által meg van vizsgálva és jóváhagyva. — A berlini, római, londoni, párisi és nizzai kiállításokon a Feller-féle Elsa-Fluidot aranyéremmel és érdemkereszttel tüntették ki.

Ára utánvéttel vagy a pénz előzetes beküldése után:

Használati utasítással, postaköltség-gel és ládával együtt.	12 üveg vagy 6 duplaüveg	5 korona	—	fillér.
	24 „ „ 12 „ „	8 „	60	„
	36 „ „ 18 „ „	12 „	40	„
	48 „ „ 24 „ „	16 „	—	„
	60 „ „ 30 „ „	20 „	—	„
12 üvegnél kevesebb nem küldetik.				

Óvakodjunk az utánezatoktól!

Csak a **Fellner-féle Elsa-Fluid** valódi!

Ingyen kapnak a rendelők minden ismételten rendelt tuczat Elsa-Fluidhoz 1 üveget. Ha egy levél elveszne, czélszerű ajánlva inni!

Ajánlatnak még a

FELLER-FÉLE HASHAJTÓ Elsa-Rebarbara Pífulák.

A legjobb, legolcsóbb és ezerszer kipróbált hashajtó-szer, gyors és biztos hatásu, fájdalmat nem okoz, étvágygerjesztő, elősegíti az emésztést, tisztít, csillapítja a fájdalmat, kitűnő a gyomor és emésztési szervek legtöbb betegségénél. 1 tekercs (6 doboz) használati utasítással együtt 4 korona bérmentve.

Számos ismerősöm és jó barátaim dicsérik az Ön kitűnő gyógyszerét. Legelőször én magamon tapasztaltam nagy hatását, én ugyanis derékfájásban és erős szurásokban szenvedtem és ezek csupán háromszori bedörzsölés után megszűntek. Szente, 1901. IV. 6.

Nógrádmegye.

Kiss Lajos.

Örömmel írhatom, hogy 24 éves köhögésem az Ön Elsa-Fluidjától teljesen megszűnt. Most egy szinte köhögésben szenvedő jó barátomnak ajánlottam, aki általam rendelt egy tuczatot, de már az enyém is kifogyatkozásban, tehát kérek két tuczatot. Kun-Majsa, 19é1. XII. 3.

Dakró Dániel.

Ki valódi Feller-féle Elsa-Fluidot és valódi Feller-féle Elsa-pífulákat akar, rendeljen levélileg és czimezze pontosan az egyedüli készítőnek:

Feller V. Jenő gyógyszerész,

STUBICA Templom-utca 35. szám (Zágrábmegye.)

es. és k. öfensége Bourbon Fülöp herczeg udvari szállítója

Főraktárak Budapesten: **Török József** gyógyszer-tárában, Király-utca 12. **Dr. Egger** „Nádor“-gyógyszer-tárában, Váci-körút 17. **Zoltán Béla** gyógyszer-tárában, Szabadság-tér.

Karácsony 1902.

New-York és Londonban nem kímélték meg az európai szárazföldet sem és azért egy nagy ezüstárúgyár indíttatva érezte magát, hogy az egész készletét csak a munkaerő egy kis kárpótlása ellenében adja. En föl vagyok hatalmazva ezen megbízást teljesíteni, miért is csupán 6 frt 60 krért küldöm a következő tárgyakat:

6	drb igen finom asztali kés valódi angol pengével
6	drb amerikai szab. ezüst villa egy darabból
6	evőkanál
12	kávéskanál
1	levesmerő
1	tejmerő
6	angol Viktória alsótálca
2	hatásos asztali gyertyatartó
1	teaszűrő
1	igen finom cukorszóró

42 drb összesen csak 6 frt 60 kr.

Ezen 42 tárgy előbb 40 frtba került és most csak 6 frt 60 kr. minimális áron kapható. Az amerikai szab. ezüst egy kívül-belül fehér fém, mely ezüst színét 25 esztendeig is megtartja, amiért jótálló. Annak bizonyosságául, hogy ezen hirdetés

nem csalás,

kötelezem magam bárkinek, kinek az áru nem tetszik, a pénz visszaadni. Senki se mulassza el ezt a kedvező alkalmat, hogy ezen diszes garnitúrát megszerezze, mely gyönyörű

nász- és alkalmi ajándék,

továbbá minden jobb háztartásba kiválóan alkalmas. Egyes egyedül kapható

HIRSCHBERG A.-nál

szab. amerikai ezüstkivitelű áruház

Bécs, II., Rembrandtstrasse 19. A. szám

Telefon 14598.

Szétküldés vidékre utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében. — Tisztítópor hozzá 10 kr. Valódi csak az oldalt látható védjeggyel (egészségi fém). — Kivonat az elismerő levelek ez-reiből: Az első küldeménynyel nagyon meg vagyok elégedve, kérek még egy garnitúrát. *Kalocsa. Majorosi János, kanonok*

A küldeményt vettem s nagyon meg vagyok elégedve, kérek még egy küldeményt 6 frt 60 krért. *Kolozsvár. Bánffy báró öxe.*

Az étservice-küldeményt megkaptam, igen meg vagyok vele elégedve, küldjön még egy ilyen garnitúrát 42 drbot amerikai szab. ezüsből utánvétellel. *Bozovics, Kr.-Szörény m. Keresztes S. fszbiró.*

A küldött áruval meg vagyok elégedve. Krejstynopol Galícia, *Johanna testvér, a szűz Mária-társ. főnöknője.*

Krajnai sertés táppor.

(Köszönetirat, közjegyzőileg hitelesítve.)

Tisztelt uram! Sertéseim nem ettek és nagyon nyomerultak voltak. Véletlenül egyik emberemtől egy csomag sertés-tápport kaptam próbára és bámulatos, azóta nem győzöm sertéseimet etetni, napról-napra jobban híznak, a mit csak ezen szernek köszönhetek, melyet bárkinek melegen ajánlok. Kérek postafordultával öt csomag sertés-tápport.

Tisztelettel
Bellače, Slavonia. *Enjlicsh József, pályamester.*

Fenti másolat az eredeti, egy 4 és 2 filleres bélyeggel ellátott levelezőlapra írott szöveggel azonos.

Lai bach, okt. 3. (harmadik) 1901. (ezertizencszázegyben).
Pecset. *Plantan István, cs. és k. közjegyző.*

Egészséges sertésnél, akár fiatal akár öreg, elég egy csomag Dr. Trnkóczy-féle **50 fillérért** csak 2 korona.
Krajnai sertés-táppor.

Minden sertéstulajdonos tehát, hogy olcsón, gyorsan és biztosan husos, hizott, kövér, izletes husu sertéshez jusson, vegye meg ezen szert. Kapható minden kereskedőnél, s ha nem úgy postán.

Trnkóczy gyógyszer-tárából Lailachban. Krajna.

Első délmagyarországi

oltárépítészeti, szobrászati és aranyozó műintézet.

Ajapított 1890-ben

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy műtermemet kibővíttem melyben készítek új oltárakat, ezüstököt, stáció képeket vászonra és plátra festve és fából faragva émbor mában polichromizva művésziesen kidolgozva, valamint régi oltárakat újbbi festek, márványokat aranyozok. Régi oltárképeket kijavítok és megújítom. Új oltárképeket hírneves festőművészek közreműködésével helyre állítok. Jézus, Mária szobrákat, Péter és Szent Antal szobrákat fából faragva és polichromizva.

Cm.	100	110	120	130	140	150
Kor.	100	120	140	160	174	194

Terrecotta kőmasszából polichromizva

Cm.	100	120	140	150
Kor.	72	100	120	140

Olcsó árak és pontos kiszolgálásért gondoskodik az intézet jó hírneve

Nagy Nep. János,

Temesvár-Józsefváros.
Denz-utca 6. sz. saját házában.

Első országos műfestészeti és iparművészeti intézet.

Blaskovics BÁTORY MIHÁLY műfestész

Szabadka VII. ker., Erdő-utca 66. sz.

Templomfestés stilszerint. Gips-, márvány (stucco). — Oltárképek, oltárépítés és márványozások. Tervek, rajzok készítése, rajzok nagyítása.

Toronykeresztek aranyozása állvány nélkül.

Továbbá templommeszelés, toronyok eső által le nem mosható festéssel. Költségvetést és mintákat bérmentve.

Oltárképek festése művészi kivitelben bámulatos olcsón. Szegényebb egyházaknak 25% engedmény!

Figyelem!!

Kath.

naptáraink megjelentek!

Terjesztésükre felkérjük igen tisztelt olvasóinkat.

PÁZMÁNEUM

nyomda és irod. vállalat

Budapest, Mária-utca 11.

Otto Frisoni-féle

Köszvény-gyógyító

orvosilag kipróbált biztos hatású

gyógyszer

köszvény, csúsz és tagfájdalom ellen

Egy üveg ára 4 kor. 80 fillér.

Kapható:

Török József

gyógyszertárban,

Budapest, Király-u. 12 és Andrassy-ut 26.